

SAKU SÕNUMID

Saku valla leht

www.sakuvald.ee

1. MAIL ELAS SAKU VALLAS 11 892 INIMEST

Kurtna Kooli mesila –
kogemused kogu eluks

Lk 14

Noortekeskuse uus
juhataja Kätlin Otstavel

Lk 2

Valla kauplustes
kasvavad poekotipuud

Lk 7

Miks on valminud
hoonele vaja kasutusluba?

Lk 8

Saku mõisas on alanud
uus ajajärk

Lk 12

Noortekeskuse juhataja Kätlin Otstavel: noorsootöö ei ole kunagi igav, sest areneb kogu aeg

MERILIN PIIRSAJU

8. aprillist on Saku Valla Noortekeskuse juhataja Kätlin Otstavel (33). Kuidas Saaremaal sirgunud neiust noorsootõtaja sai, mis talle oma ametis meeldib ja kuhu suunda ta soovib noortekeskust tüürida, sellest saate kohe lähemalt lugeda.

Räägi alustuseks, milline noor sa ise olid?

Olin problemaatiline noor. Alguse sai kõik koolikiusamisest. Kiusamisele aitas kaasa, et elasime emaga kahekesi ja rahaline seisund ei olnud kiita. Aga usun, et palju mängis rolli ka aeg, sest siis ei tegeletud nii aktiivselt kiusamise ärahoidmisega ja seda peeti ehk isegi vältimatuks. Eks paljusid on koolis kiusatud. Kiusati nii vaimselt kui ka füüsiliselt. Näiteks väga tavaline oli, et mu koolikott visati lihtsalt prügikasti. Aga kui sa koolis sõpru ei leia, siis sa leiad need mujalt, nii tulidki peod, ukсед paukusid ja hakkasin emale vastu. Ema sai minu pärast ikka palju halle juukseid juurde.

Õnneks tekib mingil hetkel ka teismelisel arusaam, et ta saab ise asju muuta. Mina vahetasin pärast põhikooli teadlikult keskkonda ja läksin uude kooli gümnaasiumisse. Seal leidsin kooliteatri ja noorte volikogu.

Usun, et tänu oma kogemustele näen oma töös külgi, mida paljud teised ei näe ja samastun noortega paremini. Tean, mis tunne võib olla, kui sind kiusatakse või ei mõisteta.

Kas nooruses oli mõni oluline isik, kes mõjutas sinu kujunemist?

Jah. Mul on maailma kõige ägedam vanaisa, kes sai 28. aprillil saja aastaseks. Vanaema enam ei ole, aga just vanavanemad olid minu tugipunktid. Nad elasid Muhus ja nende juurde olin alati oodatud. Vanaema ja vanaisa suhtusid minusse alati täpselt samamoodi nagu meie suhtume noortekeskuses noortesse – meie juurde saab tulla puhta lehena, võtame igapäev sellisena nagu ta on ega anna hinnanguid. Vahet pole, mis jamad koolis või kodus on, meil saab igapäev olla tema ise.

Noortekeskuse uus juht Kätlin Otstavel.

Noorsootöö ei olnud siiski sinu esimene valik. Mida sa enne seda tegid?

Ma ei proovinud pärast gümnaasiumi edasi õppima minna, sest arvasin, et lõputunnistusel on halvad hinded ja ma ei saa niikuinii sisse. Ma isegi ei läinud enda lõpuaktusele. Tulin hoopis Tallinnasse ja töötasin mitu aastat miinimumpalgaga klienditeenindajana. Siis küsis üks sõber, kas ma ei tahaks minna tööle Naissaare sadamasse ja kohvikusse. Ma tahtsin ja olingi neli hooaega Naissaarel. See oli väga äge aeg, sain palju elukogemust. Kuna aprillis ja oktoobris ei käinud saarel peaaegu ühtegi laeva, olin sageli ihuüksi, analüüsisin ennast ja kasvasin suuremaks. Väike Kätlin, kes Naissaarele läks ja suur Kätlin, kes sealt tuli, on täiesti erinevad inimesed.

Kuidas sa noorsootööni jõudsid?

Pärast esimese lapse sündi olin kodune ja õppisin samal ajal Pärnus sotsiaalnõustamist. Sealt tekkis soov ülikooli minna. Andsin paberid sisse ja täpselt samal päeval, kui sain teada, et ootan teist last, sain ka teate, et olen sisse saanud Tallinna Ülikooli noorsootöö erialale. Olen väga uhke, et suutsin kahe lapse kõrvalt koos oma kursusega ülikooli lõpetada.

Õppetöö sisaldas palju eneseanalüüsi ning kolmandal aastal veendusin, et noorsootöö on ainuõige tee. Sain aru, et ma tahan noori aidata. Minul ei olnud enda kooliajal perest väljas turvalist täiskasvanud isikut ning tundsin, et tahan noorte jaoks see inimene olla.

Kuidas ja millal jõudsid Saku Valla Noortekeskusesse?

Sakku sattusin seetõttu, et elan Aespal ja otsisin kodu lähedale tööd. Juba esimese ülikooliaasta lõpus, 2021. aastal, tuln siia noorsootõtajaks. Mulle meeldis, et sain õppimise ja töö omavahel ühendada – näiteks möödunud sügisel toimunud inspiratsioonipäev gümnaasistidele oli minu koolitöö.

Mille poolest juhitöö noorsootõtaja omast erineb?

Juhil on suurem vastutus, sest vastutan nii noorte kui ka oma kollektiivi eest. Rohkem on ka paberitööd, aga ülesanded pole sugugi ainult administratiivsed. Koos töötajatega mõtleme pidevalt, kuhu edasi areneda.

Milliseid tegevusi pakub noortekeskus praegu ja kellele need suunatud on?

Töö on suunatud 7–26-aastastele lastele ja noortele. Praegu küll käivad Sakus pigem algklassi- ja nooremad põhikooli õpilased ning Kiisale tulevad enamasti Kurtna Kooli 4.–7. klassi lapsed ja mõned üheksandikud. Töötame aga selle nimel, et meie juurde leiaks tee ka gümnaasistid ja veel vanemad noored.

Noortekeskusesse võib tulla iga noor. Ta ei pea milleski osalema, võib lihtsalt meie juures ja meiega koos aega veeta – see ongi avatud noorsootöö eesmärk, et noorel on võimalus osaleda tegevustes, aga ta ei pea seda tegema.

Väga hea koostöö on valla koolidega, kes korraldavad meie ruumides klassihommikuid ja -õhtuid.

Pakume ka mitmesuguseid laagreid ja muid üritusi – näiteks Kooli Alguse Festival – KAF ja Lihavõttetrall. Siinkohal teengi üleskutse, et kui kellelgi

Värske noorsootöötaja Anett ja Kätlin Kiisa noortekeskuses. Fotod: Merilin Piirsalu

Saku Valla Noortekeskus

Saku noortekeskus
Teaduse 1, Saku
Avatud E–R kell 13–19

Kiisa noortekeskus
Kurtna tee 8, Kiisa
Avatud E–R kell 14–19

on üle üllatusmuna plastikust sisusid, siis võib julgelt noortekeskusesse tuua!

Kõige populaarsem noortekeskuse sündmus on aga kahtlemata malev, kuhu sel aastal kandideeris ühele kohale üle kahe noore.

Mis sulle oma töös kõige rohkem meeldib?

Kõige ägedamad on noored ise ja see, kui saavutan nendega kontakti ja meil tekivad oma sisenaljad.

Meeldib ka, et vaheldust on palju. Näiteks hiljuti pidasime koosolekut noorte volikogu käima lükkamise teemal, eile käisin viisin tõukerattad hooldusesse, samal ajal oleme koostamas arengukava ja kommunikatsiooniplaani. Kogu meeskonnaga viime läbi ka malevestlusteid ning kõige selle taustal korraldame lastekaitsepäeva ja KAF-i.

Noorsootöö paneb pingutama. See ei

ole kunagi igav, sest areneb kogu aeg. Me põhineme ju paljuski noorte soovidel ja nende soovid ajas muutuvad.

Kuidas selgitaksid noorsootöö olemust nendele, kel sellega kokkupuudet ei ole?

Saku valla noorsootöö on kohalikest noortest lähtuv ja nendele suunatud eesmärgistatud teenus või tegevus, mis hõlmab nii avatud noorsootööd kui ka huvitegevusi ja erinevaid projektitegevusi. Meie eesmärk on, et noorel on turvaline ja hea koht, kus ta saab olla täpselt sellena, kes ta on. Me soovime noori kuulata ja mõista.

Miks peaks noor noortekeskusesse tulema?

Kui mu nelja-aastane teatab, et ta ei söö mingit asja, sest see ei maitse, siis küsin, et kust ta seda teab, kui ei ole proovinud. Sama on noortekeskusega – kui

sa pole käinud, siis kust sa tead, et ei sobi. Tuleb anda endale võimalus ja proovida. Paljud on tihtilugu väga positiivselt üllatunud nähes, mis võimalused noortekeskuses on. Näiteks, et meilt saab laenutada rulasid, tõukse ja rulluiske. Noortekeskuses on võimalik noortel endal luua ja läbi viia projekte, osaleda erinevates huvi ning avatud osa tegevustes. Lisaks tasub mainida meie erinevaid meelelahutuslikke võimalusi X-boxist lauajalgballi, lauamängude ja palju muuni.

Millised on sinu lähiaastate peamised eesmärgid noortekeskuse juhina?

Tuginedes statistikale näen, et Saku vallas võiks noorsootöö olla vanusegrupiti eristatav. Praegu on probleemiks ruumpuudus, aga ideaalis võiks olla eraldi ruumid nii nooremale, keskmisele kui ka vanemale vanusegrupile, sest nende huvid on erinevad.

Noortekeskus ja Saku vald võiksid rohkem teha rahvusvahelist noorsootööd, sest on palju projekte, milles noored saaks väljaspool Eestit osaleda.

Soovin, et tulevikus oleks meil nõustaja, sest noorsootöötajad ei saa avatud osas pakkuda alati üks-ühele nõustamist. Samas me näeme iga päev, et selle järele on vajadus.

Oleme tänagi eesrindlikud, aga tahaks järjepidevalt edasi areneda, et meeskond käiks koolitustel, et oskaksime noortele pakkuda veelgi kvaliteetsemat teenust. Eesmärk on viia kogu valla noorsootöö järgmisele tasemele.

UUS NOORSOOTÖÖTAJA ANETT

Kui Kätlin asus ametisse noortekeskuse juhatajana, oli vaja omakorda leida keegi tema asemele uueks noorsootöötajaks. Selles ametis on nüüd Anett Saare, kes igapäevaselt töötab Kiisa noortekeskuses.

Anetti jaoks on töö noortega uus väljakutse. Ta on lõpetanud psühholoogia eriala ning õppinud lapsehoidjaks. „Seni töötasin päris pisikestega, aga soovisin saada kogemast suuremate laste ja noortega, kellelega koos rohkem asju teha ja tõsisematel teemadel rääkida. Minu kõige tähtsam eesmärk on, et noored hakkaksid mind usaldama, julgeksid rääkida oma muredest ning et suudaksin neid aidata, kui vähegi saan. Soovin, et mõtleksime üheskoos noortega välja uusi ägedaid tegevusi. Kindlasti tahan meelitada noortekeskusesse veel rohkem noori kui meil praegu käib.“

Vallavalitsuse istungid

MERILIN PIIRSALU

9. aprill

- Kehtestati Saku Valla Noortekeskuse 2024. aasta laagrite hinnad.
- Kinnitati Saku valla huvihariduse ja huvitegevuse kava.
- Otsustati kompenseerida abivajavale lapsele kliinilise psühholoogi teenuse kümne korra omaosalus.
- Seati hooldus ja määrati hooldaja sügava puudega isikule.
- Anti projekteerimistingimused alajaama ehitusprojekti koostamiseks aadressil Võpsiku, Tõdva küla; üksikelamu ehitusprojekti koostamiseks Annekese tee 37, Metsanurme küla ja Tamme tee 7, Saku ning üksikelamu ja abihoonete ehitusprojekti koostamiseks aadressil Havisaba, Kajamaa küla.
- Määrati Tagadi külas asuva katastriüksuse Soopere jagamise tulemusel moodustatavate katastriüksuste koha-aadressid ja sihtotstarbed.
- Otsustati lubada Maaelu Teadmuskuskul kasutada 2024. aastal Tuisu tee ääres asuvat maa-ala ja koristada põldkatsete rohu- ja seemnesaak.
- Kooskõlastati Tammemäe VIII kor-rastamisprojekt.

16. aprill

- Otsustati kompenseerida raske puudega lapsele toetava teenusena ratsutamisteraapia; abivajavale lapsele mänguteraapia viis seansi; abivajava pere ühele lapsele mänguteraapia viis seansi, teisele lapsele kogemusnõustamise viis seansi ning laste emale psühhoteraapia viie seansi omaosalus.
- Anti projekteerimistingimused elektripaigaldise (maakaabelliin) ehitusprojekti koostamiseks aadressil Võpsiku, Tõdva küla; üksikelamu ja abihoonete ehitusprojekti koostamiseks aadressil Tulinelgi, Kurtna küla ning üksikelamu Hange tee 26, Üksnurme küla.
- Kooskõlastati Wakepargi rentniku Bydgoszcz OÜ allrendileping Studio Vesi OÜ-ga.

23. aprill

- Kinnitati „Saku Valla Kultuurikeskuse arengukava 2021–2026“ tegevuskava aastateks 2024–2026.
- Eraldati Saku valla 2024. aasta eelarvest toetust seitsmele korterelamute elukeskkonna parendamise projektile.
- Suurendati laste piirarvu Saku Lasteaia Päikesekild sõimerühmas Meelespea kahe lapse võrra, maksimaalne laste arv 16, ning aiarühmas Kannike ühe lapse võrra, maksimaalne laste arv 21.
- Suurendati laste piirarvu Kurtna Kooli lasteaiarühmades järgmiselt: 1) aiarühmas Liblikad (3–7 a) kuni kahe lapse võrra, maksimaalne arv 22; 2) sõimerühmas Sipelgad (2–3 a) kuni kahe lapse võrra, maksimaalne arv 16; 3) liitrühmas Õnnetriinud (2–7 a) kuni kahe lapse võrra, maksimaalne arv 20.
- Suurendati Kurtna Kooli 2., 3.a, 4., 5., 6. ja 9. klassi täitumuse ülemist piirnormi 2024/2025. õppeaastaks kahe õpilase võrra ning kehtestatakse nende klasside täitumuse maksimummääraks 26 õpilast.
- Kehtestati Valla Noortekeskuse suvised lahtiolekuajad: Saku alevikus E-R kell 13–19 ja Kiisa alevikus E, T, K ja R kell 14–19 ning N kell 14–20. Uusaastale, Eesti Vabariigi aastapäevale, võidupühale ja jõululaupäevale vahetult eelnev tööpäev on lühendatud kolme tunni võrra. Muudele riigipühadele vahetult eelnev tööpäev on lühendatud ühe tunni võrra.
- Määrati töövõimetule isikule ravi-kulude katteks muudel põhjendatud juhtumitel makstav toetus.
- Otsustati kompenseerida abivajavale lapsele kuni viie teraapiaseansi maksumus; abivajavale lapsele kuni kümne teraapiaseansi maksumus; abivajavale lapsele kunstiteraapia teenus ning isikule võlanõustamisteenus.
- Anti projekteerimistingimused üksikelamu ehitusprojekti koostamiseks Annekese tee 39 Metsanurme küla.

30. aprill

- Kehtestati Saku Valla Noortekeskuse poolt korraldatavate kursuste hinnad.
- Otsustati kompenseerida lastekaitse juhtumimenetluse raames laste heaolu tagamiseks lapsevanematele kuni 10 pereteraapiateenuse seansi osutamine ning töötule abi vajavale isikule võlanõustamisteenuse osutamine kuni viie tunni ulatuses.
- Seati hooldus ja määrati hooldaja raske puudega isikule.
- Anti projekteerimistingimused üksikelamu ja abihoonete ehitusprojekti koostamiseks aadressil Nurmetoa, Üksnurme küla; üksikelamu ehitusprojekti koostamiseks Pähkli tn 5, Üksnurme küla ning olemasolevate ehitiste ümberehitamise ja laiendamise ehitusprojekti koostamiseks aadressil Elastra, Rahula küla.
- Algatati katastriüksustele Liivaku tee 5 ja Tooma tee 11, Männiku küla tähtajatu isikliku kasutusõiguse seadmine Saku valla kasuks tänavavalgustusvõrgu õhukaabelliinide ja valgustuse rajamiseks, omamiseks, kasutamiseks, remontimiseks ja hooldamiseks.

Saku valla 2025. aasta kaasavasse eelarvesse esitati 48 ettepanekut

Nüüd järgneb ettepanekute ajaline, tehniline ja rahaline hindamine ning sobivaks tunnistatud ideed kinnitatakse vallavalitsuses hiljemalt 1. septembriks. Seejärel pannakse need rahvahääletusele. Hääletustulemusena selgunud ettepanekute paremusjärjestus kinnitatakse hiljemalt 1. novembriks.

Kõikide vallavalitsuse korraldustega saab tutvuda veebilehel

www.sakuvald.ee/dokumendiregisteri

DETAILPLANEERING

Saku Vallavalitsuse 07.05.2024 korraldusega nr 333 algatati detailplaneering (DP), anti lähteseisukohad ja jäeti algatamata KSH Saku valla Jälgimäe küla **Ubina maaüksusel ja lähialal**. DP eesmärk on Ubina maaüksuse äri- ja tootmismaa ning transpordimaa krundideks jaotamine, ehitusõiguse määramine väikeettevõtluse hoonete ja laohoonete ehitamiseks. Lisaks antakse DP-ga tehnovõrkude ja rajatiste, heakorrastuse, haljastuse, liikluskorralduse ja parkimise põhimõtteline lahendus. Planeeritava ala

suurus on ligikaudu 1,8 ha. Alg. DP on kooskõlas Saku valla üldplaneeringuga. KSH eelhinnangule tuginedes ei ole KSH algatamine vajalik.

DP algatamise korralduse ja lisadega on võimalik tutvuda Saku valla kodulehel <https://www.sakuvald.ee/> algatatud-detailplaneeringud; ning valla geoinfosüsteemis EVALD: <https://service.eomap.ee/sakuvald/#/planeeringud/id/1137> ning tööaegadel Saku Vallavalitsuses (Juubelitammede tee 15, Saku).

Vallavolikogu

18. aprilli volikogu istungil osales 17 liiget, puudus neli.

- Kehtestati Saku valla tublide õpilaste tunnustamise kord.
- Kinnitati Saku Päevakeskuse põhimääruse muudatused.
- Nõustuti C.B.A OÜ-le Männiku XX keskkonnala andmisega.
- Saku Vallavolikogu esindajana nimetati Saku Päevakeskuse hoolekogusse Tiit Vahenõmm.

AVALIKUD VÄLJAPANEKUD

Saku Vallavalitsusele on esitatud projekteerimistingimuste taotlus detailplaneeringu olemasolul tarnegaasitorustiku ja liitumispunkti rajamiseks Saku vallas Jälgimäe külas 4 Tallinn-Pärnu-Ikla tee L9 (71801:001:1323), 4 Tallinn-Pärnu-Ikla tee L10 (71801:001:1322) ja **Pärnu mnt 539a** (katastritunnus 71801:001:0246) kinnistutele.

Tegemist on Saku Vallavolikogu 17.01.2002 otsusega nr 6 kehtestatud Pärtla-Tõnu 3 ja Erika kinnistute detailplaneeringu krundiga pos 5. Projekteerimistingimustega täpsustatakse maa-alal asuva ehitise teenindamiseks vajaliku ehitise võimalikku asukohta ehituseadustiku § 27 lõike 4 punkti 5 alusel. Ehituseadustiku § 31 lõikest 1 tulenevalt korraldame projekteerimistingimuste andmise avatud menetlusena.

Alates **21.04.2024** kuni **04.06.2024** korraldame projekteerimistingimuste eelnõule, tööaegadel Saku Vallamajas (Juubelitammede tee 15, Saku alevik) ning valla kodulehel avaliku väljapaneku.

Avaliku väljapaneku jooksul on huvitatud isikul ja isikul, kelle õigusi võib projekteerimistingimuste andmine puudutada, võimalus esitada eelnõu kohta kirjalikke ettepanekuid ja põhjendatud vastuväiteid.

<http://www.sakuvald.ee/projekterimistingimuste-avalikustamine>

13.05.2024 – 26.05.2024 on avalikul väljapanekul Saku valla Kurtna küla **Rail Baltic Kurtna peatuse detailplaneering (DP)**.

DP võeti vastu Saku Vallavalitsuse 16.04.2024 korraldusega nr 285.

DP ala asub Kurtna külas Viimsi metskond 42 ja Kirdalu-Kiisa tee maaüksuste osal. DP ala on suurendatud, lähtudes reisijate arvu kasvust ja parkimiskohtade vajaduse suurenemisest aastaks 2046. DP ala suurus on ca 2,5 ha.

DP-ga jaotatakse Viimsi metskond 42 maaüksus äri- ja transpordimaa krundiks (pos 1) ning 2 transpordimaa krundiks (pos 2 ja 3). Krundile pos 1 on planeeritud ehitusõigus Rail Baltica jaamahoone ehitamiseks koos seda teenindavate rajatiste ja välialaga. Kirdalu-Kiisa teelt on planeeritud juurdepääsutee koos kergliiklusteega Rail Baltica peatuseni ning I etapi parkla (pos 2). Krundile pos 3 on planeeritud II etapi parkla. DP-ga kavandatud kergliikluste ühendatakse Kurtnasse viiva kergliiklusteega ja põhitrassilahendusega kavandatud Koosi kergliiklustunneli suunas kulgeva kergliiklusteega. DP on kooskõlas Saku valla üldplaneeringuga.

DP elluviimisega ei avaldata olulist mõju tegevuse ala ja selle lähiumbruse majandus-, sotsiaal-, kultuuri- ja looduskeskkonnale. DP-ga on võimalik tutvuda Saku valla kodulehel: https://www.sakuvald.ee/detplaneeringute_avalikust

ning tööaegadel Saku Vallavalitsuses (Juubelitammede tee 15, Saku alevik). Avaliku väljapaneku jooksul on igal isikul õigus avaldada DP kohta arvamust.

03.06.2024 – 16.06.2024 on avalikul väljapanekul Saku valla Kajamaa küla **Rail Baltic Saku peatuse detailplaneering (DP)**.

DP võeti vastu Saku Vallavalitsuse 07.05.2024 korraldusega nr 332.

DP ala asub Markuse, Männialuse ning Sootee, Ristemäe, Välja, Kungla, Loode ja Männiku tee 145 // Tallinn-Lelle maaüksustel. DP ala on suurendatud, lähtudes reisijate arvu kasvust ja parkimiskohtade vajaduse suurenemisest 2046.a. DP ala suurus on ca 5,6 ha. DP-ga jaotatakse Markuse maaüksus äri- ja transpordimaa krundiks (pos1 ja pos2). Pos1 on plan. ehitusõigus Rail Baltica jaamahoone ehitamiseks, pos2 on plan. jaamahoone parkla. Sootee äärde on plan. haljasribaga eraldatud valgustatud kõnnitee.

DP elluviimisega ei avaldata olulist mõju majandus-, sotsiaal-, kultuuri- ja looduskeskkonnale. DP-ga tutvuda kodulehel: https://www.sakuvald.ee/detplaneeringute_avalikust, tööaegadel Saku Vallavalitsuses (Juubelitammede tee 15, Saku). Väljapaneku jooksul on igal isikul õigus avaldada DP kohta arvamust.

Euroopa Parlamendi valimistest

SIIRI RAAGMETS | vallasekretär

Euroopa Parlamendi valimisnädal on 3. juunist 9. juunini 2024.

Euroopa Parlamendi valimistel hääletamiseks peab isik olema vähemalt 18-aastane ning kantud valijate nimekirja, mis tähendab, et tal peab olema rahvastikuregistrisse kantud elukoha aadress. Hääletada ei saa isik, kes on valimisõiguse osas teovõimetuks tunnistatud, ja isik, kes on süüdi mõistetud kuriteos ning kannab vanglakaristust.

Kus saab valida?

Euroopa Parlamendi valimistel saavad valijad valida kõigis valimisjaoskondades üle Eesti.

Saku vallas on kaks valimisjaoskonda:

1) valimisjaoskond nr 1 – Juubelitammede tee 15, Saku alevik (Saku Vallamaja, e-post katre.ulmas@sakuvald.ee, telefon 5888 7108)

2) valimisjaoskond nr 2 – Kurtna tee 8, Kiisa alevik (Kiisa Vabaajakeskus, e-post maie.raizman@gmail.com, telefon 5888 7109)

Kodus hääletamine

Kes ei saa terviseseisundi või muu mõjuva põhjuse tõttu (eelkõige haigus, kõrge iga ja transpordi puudumine) hääletada valimispäeval hääletamisruumis, võib taotleda hääletamist kodus. Selleks tuleb esitada jaoskonnakomisjonile põhjendatud kirjalik taotlus hiljemalt valimispäeval 9. juunil kell 14. Valija võib avaldada kodus hääletamiseks soovi ka telefoni teel 7. ja 8. juunil kell 12–20 ning valimispäeval 9. juunil kell 9–14. Helistada võib numbrile 5888 7108.

Palume esitada taotlus võimalikult varakult, et jaoskonnakomisjon saaks oma tööd paremini korraldada.

Millal saab valida?

3.–8. juunil saab elektrooniliselt hääletada valimiste veebilehel www.valimised.ee. E-hääletamine algab 3. juunil kell 9 ja lõpeb 8. juunil kell 20. Oma elektrooniliselt antud hääle saab tühistada pabersedeliga jaoskonnas hääletades.

3.–8. juunil saab eelhääletada Saku valla valimisjaoskonnas nr 1 Saku Vallamajas.

7.–8. juunil kell 12–20 saab eelhääletada ka valimisjaoskonnas nr 2 Kiisa Vabaajakeskuses. Hääletamine valija kodus korraldatakse ajavahemikus kell 9–20.

9. juunil on valimispäev, hääletada saab kell 9–20. Samal ajal toimub ka kodus hääletamine.

Hääletama tulles tuleb kaasa võtta isikut tõendav pildiga dokument, milleks on eelkõige ID-kaart, pass, diplomaahtiline pass, meremehe teenistusraamat. Isikut tõendav dokument esitatakse jaoskonnakomisjoni liikmele hääletamisõiguse kontrollimiseks. Hääletamisõiguse olemasolul annab jaoskonnakomisjoni liige valijale hääletamisedeli, mille kättesaamist kinnitab valija allkirjaga.

Valimiste kohta leiab lisainfot veebilehtedelt www.sakuvald.ee ja www.valimised.ee ning Saku vallasekretäritel telefonil 671 2431 või riigiinfo telefonil 1247.

EUROOPA PARLAMENDI KANDIDAADID

1 KOOS organisatsioon osutab suveräänsusele

101 AIVO PETERSON

2 Eesti Konservatiivne Rahvaerakond

102 MARTIN HELME
103 ANTI POOLAMETS
104 HELLE-MOONIKA HELME
105 HENN PÖLLUAAS
106 SIIM POHLAK
107 MERLE KIVEST
108 RAIN EPLER
109 ARVO ALLER
110 JAAK MADISON

3 Erakond Eestimaa Rohelised

111 EVELYN SEPP
112 RASMUS LAHTVEE

4 Erakond Eesti 200

113 MARGUS TSAHKNA
114 KRISTINA KALLAS
115 GRIGORE-KALEV STOICESCU

116 LIISA-LY PAKOSTA
117 IGOR TARO
118 IRJA LUTSAR
119 HENDRIK JOHANNES TERRAS

120 KADRI TALI
121 INDREK TARAND

5 Sotsiaaldemokraatlik Erakond

122 MARINA KALJURAND
123 SVEN MIKSER
124 KATRI RAIK
125 TANEL KIIK
126 RIINA SIKKUT
127 IVARI PADAR
128 NATALIE METS
129 VOOTELE PÄI
130 JEVGENI OSSINOVSKI

6 ISAMAA Erakond

131 RIHO TERRAS
132 URMAS REINSALU
133 URVE PARIS PALO
134 RIINA SOLMAN
135 TÖNIS LUKAS
136 VIRVE LINDER

137 ÜLLAR SAAREMÄE
138 AHTI KALLIKORM
139 JÜRI RATAS

7 Eesti Reformierakond

140 URMAS PAET
141 YOKO ALENDER
142 LUUKAS KRISTJAN ILVES
143 MARIA JUFEREVA-SKURATOVSKI
144 MARKO MIHKELSON
145 HANAH LAHE
146 KARMEN JOLLER
147 MAARJA METSTAK
148 HANNO PEVKUR

8 Eesti Keskerakond

149 MIHHAIL KÕLVART
150 LAURI LAATS
151 ERKI SAVISAAR
152 ANNELI OTT
153 ANDREI KOROBAINIK
154 JANEK MÄGGI
155 MONIKA HAUKANÖMM
156 AIVAR RIISALU

157 JANA TOOM

9 Erakond Parempoolsed

158 LAVLY PERLING
159 RAINER SAKS
160 ILMAR RAAG
161 ANNELA ANGER-KRAAVI
162 MARTI AAVIK
163 EERO RAUN
164 KADRI KULLMAN
165 ANDRES KAARMANN
166 KRISTJAN VANASELJA

Liisuheitmise tulemusel tekkinud üksikkandidaatide järjekord:

167 TANEL TALVE
168 MIKE CALAMUS
169 VSEVOLOD JÜRGENSON
170 ANDRES INN
171 KALLE GRÜNTHAL

Saku valla kauplustes kasvavad poekotipuud

ANNIKA KUBJA

Mitmet Saku valla kauplustest leiab nüüd poekotipuud, kust saab võtta ja sinna riputada riidest ja korduvkasutatavaid ostukotte. Eesmärk on vähendada ühekordsete poekottide ostmist ning soodustada korduskasutamist. Poekotipuult võib ostukoti võtta või selle sinna panna iga poe külastaja. Peaasi, et need oleksid korralikud ehk terved ja puhtad.

Samuti on kauplustesse paigaldatud spetsiaalsed kastid e-sigarettide kogumiseks. Ühekordsed e-sigaretid on uued probleemtooted, mis oma elua lõppedes võivad põhjustada keskkonnale üsna palju kahju. Nende kogumine ja käitlemine on uus teema ja elektrooniliste sigarettide tarvitajate vanusepiir järjest langeb. Kuna e-sigarettide kogumine ei ole

Poekotipuu ja e-sigarettide kogumiskast Saku Selveris. Foto: Annika Kubja

veel korraldatud, siis tuuakse neid tihti poodide patareide kogumiskastidesse. Vallavalitsuseni jõudis piirkonnapolitseinike mure, et alaealised saavad patareide kogumiskastidest neid liiga lihtsalt kätte.

Poekotipuud asuvad Saku Selveris ja COOPis ning Kiisal Grossi Toidukaupade poes ja vabaajakeskuses. E-sigarettide kogumiskastid on Saku Selveris ja Minimarketis, Roobukal Meie poes ja Kiisal Grossi Toidukaupade poes.

Poekotipuud valmisid projekti „Jäätmetekke vähendamine ja ringmajanduse soodustamine Saku vallas“ raames SA Keskkonnainvesteeringute Keskuse toel, puud valmistas Layout OÜ. E-sigarettide kastid valmistas Laserstudio OÜ.

Saku valla kliima- ja energiakava avalikustamine

Alates 7. maist kuni 28. maini on tööaegadel Saku vallas (Juubelitamme tee 15, Saku) ning Saku valla kodulehel (www.sakuvald.ee/kliima-ja-energiakava) avalikul väljapanekul järgmised eelnõud:

- Harku, Saku ja Kiili valdade kliima- ja energiakava
- Saku valla kliima- ja energiakava

Arvamusi ja ettepanekuid saab esitada valla kodulehel e-vormi kaudu, e-postiga kerli.laur@sakuvald.ee või paber kandjal Saku Vallamajas.

Avalikud koosolekud kavade arutamiseks toimuvad:

- 4. juunil kell 18–20 kohvik UKAS GreenRoomis (Teaduse 14a, Saku alevik)
- 11. juunil kell 17–18.30 Kiisa Vabaajakeskuses (Kurtna tee 8, Kiisa alevik)

Harku, Saku ja Kiili vallad on ühiselt asunud koostama kliima- ja energiakava. Kava peamine eesmärk on suurendada valdade võimekust kliimamuutustega kohanemiseks ning vähendada kasvuhoonegaaside emissiooni.

„Saku valla kliima- ja energiakava 2030“ on valdkondade ülene arengudokument, mis toetab arengustrateegiat

„Saku valla arengukava 2035+“ ning seab strateegilise sihi saavutada aastaks 2050 kliimanetraalsus ja kohaneda kliimamuutustest tingitud mõjudega.

Tasuta eterniidijäätmete kogumine Saku vallas

24. juulist kuni 27. juulini toimub Saku jäätmejaamas (Tiigi tn 15, Saku alevik) Saku valla elanikelt ja eraisikutest kinnistuomanikelt eterniidijäätmete kogumine. Eterniidi üleandmine on **tasuta**, see tuleb kogumispunkti tuua kokkulepitud ajaks isikliku transpordiga ja ise vastavasse konteinerisse tõsta.

Eterniiti saab üle anda jäätmejaama lahti-olekuagadel:

K–R 12–19 ja L–P 11–18.

Eterniidijäätmete üleandmiseks tuleb eelnevalt registreeruda, täites vastava taotluse Saku valla kodulehel www.sakuvald.ee/keskkond1 (Taotlused → Keskkond). Taotluses tuleb edastada üleandja nimi, kontaktnumber, kinnistu aadress, kust eterniit pärineb, sobiv kuupäev jäätmete üleandmiseks ja üleantava eterniidi kogus (tk, m³, t). Igal eraisikul on ette nähtud üle antava eterniidijäätmete piirkogus 2 m³. Kui taotluse täitmine ei õnnestu, võib nõutava info saata e-posti aadressile stiina.vard@sakuvald.ee. Küsimuste korral palun helistada 671 4139.

Registreerumine algab 1. juunil ning lõpeb piirkoguse täitumisel. Eterniidijäätmete üleandmine toimub isikliku dokumendi alusel.

Miks on valminud hoonele vaja kasutusluba?

Saku Sõnumid

Uus kodu on lõpuks valmis. Seinad on värskelt värvitud, põrandad säravad ja mööbel ootab lahti pakkimist. Ent enne hoone kasutuselevõttu tuleb sellele vastavalt ehitusseadustikule kasutusluba taotleda. See dokument ei ole lihtsalt formaalsus, vaid turvalisuse ja seaduslikkuse kinnitus. Miks on kasutusluba oluline ja mida teha, et taotlemine oleks lihtne, räägib vallavalitsuse ehitusspetsialist **Liia Orlova**.

Sageli kiputakse arvama, et kasutusluba on justkui eraldiseisev dokument. Tegelikult ei ole see omaette nähtus, vaid viimane etapp kõikide ehitamisega kaasnevate toimingute reas. Ehitamisele eelneb projekteerimine ja ehitusloa taotlemine, projekteerimisele omakorda detailplaneeringu koostamine või projekteerimistingimuste taotlemine. Kõikide varasemate toimingutega on paika pandud nõuded just sellele konkreetsele hoonele, mida on soovitud ehitada.

Ehitusel ja ehitamisel on väga suur mõju nii keskkonnale, meid ümbritsevale avalikule ruumile kui ka inimeste turvalisusele ja heaolule. Just sellepärast on kõik ehitamisega seonduvad protsessid seaduste, määruste ja normidega põhjalikult reglementeeritud. Kuigi on levinud arvamus, et kasutusluba on vaja hankida panga või kindlustuse jaoks, siis tegelikult on kasutusloa menetlemise sisuks kontrollida, kas valminud ehitise puhul on kõik ehitamisele ja ehitisele esitatud tingimused ja nõuded täidetud.

Seega – kasutusluba on kohaliku omavalitsuse või riigi kinnitus, et valminud ehitis vastab projektile ja ehitisele esitatavatele nõuetele ning seda on ohutu kasutada.

Kasutusluba peab olema igal kodul, olgu tegemist korteri, ridaelamuboksi või eramuga. Valminud ehitise kasutamiseks vajalike lubade tagamine on omaniku kohustus.

Ehitada tuleb vastavalt projektile

Probleemid kasutusloa saamisel võivad tekkida siis, kui ehitamisel ei ole järgitud projekti, kui on ehitatud ilma projektita või kui ehitis ei vasta projektis esitatud nõuetele. On juhtumeid, kus nõuetele vastav projekt küll

Enne hoone kasutuselevõttu tuleb sellele kasutusluba taotleda.

Foto: Pixabay

.....

Kõik tööde etapid tuleb dokumenteerida, kasutatud materjalide sertifikaadid ja paigaldatud seadmete dokumendid alles hoida.

.....

on, aga ehitades ei juhinduta sellest või otsustatakse midagi teistmoodi teha. Omaniku mõtted ja soovid võivadki ehitamise käigus muutuda, aga kõigepealt tuleb muudatus vormistada paberil ja ehitusloa väljastajaga kooskõlastada. Alles siis võib uue projekti järgi ehitama hakata.

Pädevad tegijad tagavad ohutuse

Ehitus on keeruline ja paljutahuline valdkond. Nii projekteerijatele kui ehitajatele on kehtestatud kutsepädevuse nõuded. Ikka selleks, et tegijal oleksid teadmised ja oskused, mis viivad korraliku ja turvalise ehitiseni.

Samuti on kehtestatud ehitamise dokumenteerimise nõuded. Kõik tööde etapid tuleb dokumenteerida, kasutatud materjalide sertifikaadid ja paigaldatud seadmete dokumendid alles hoida. Näiteks kütteseadmete kohta peab tegija andma teostatud tööde akti, milles tõendab, et on nõutava pädevusega ja ehitas

sellele aadressile ahju/kamina/pliidi. Ta tõendab allkirjaga, et tehtud töö vastab projektile ja on teostatud kõiki nõudeid-norme järgides.

Kui küttekolded ja korstnad on ehitatud kutsetunnistust mitteomava isiku poolt või ehitusdokumendid puuduvad, tuleb tellida pädevalt ekspertiisilt küttekollete ekspertiis, mille käigus kütteseadmed kontrollitakse ja antakse välja ekspertiisi akt.

Hoone elektripaigaldisele tuleb tellida vastava akrediteeringuga ettevõttelt kasutuselevõtueelne audit. Auditi raames teostatakse mõõtmised ja kontrollitakse, kas paigaldis vastab projektile ja standarditele ning antakse välja vastav protokoll.

Kinnistule tuleb teha ka ehitusjärgne kontrollmõõdistus, mille tulemuseks on kinnistu plaan kõikide hoonete ja rajatistega, mis kasutusloa taotlemise ajaks on kinnistule püstitatud – maapinna kõrgusmärgid, kõikide hoonete kontuurid koos nurgapunktide koordinaatidega, kinnistule rajatud tehnosüsteemid (sh reoveemahuti (kui on), maaküttekontuur jms). See dokument annab võimaluse kontrollida, kas kõik ehitatu vastab ehitusloa aluseks olevale projektile.

Ehitamise käigus on mõistlik jooksvalt kõik ehitusdokumendid kokku koguda. Nii kogunebki dokumentatsioon, mida on kasutusloa taotlemiseks tarvis.

Kui ehitad ise

Muidugi leidub kuldsete kätega inimesi, kes soovivad ise oma maja püsti panna. Endale võib ise maja ehitada, kuid selleks peavad olema ehitustööde tegemiseks vajalikud teadmised ning järgida tuleb nõudeid ja õigeid tehnoloogiaid.

Me ei nõua, et endale maja ehitav isik iga töö kohta akti koostaks või ehituspäevikut peaks (mis ei ole muidugi keelatud), küll aga on väga mõistlik üles pildistada kõik ehitusetapid ja kaetavad tööd. Võib-olla on endalgi tulevikus vaja vaadata, kus miski asub või kuidas täpselt tehtud sai. Kui maja saab uue omaniku, siis on hea fotod ka temale üle anda, et ta teaks, kuhu või mida on paigaldatud.

Samuti tuleks kõikidele töödele, mida tellitakse eritööde ettevõtetelt (nt kütte-, ventilatsiooni, elektri- ja torupaigaldised) nõuda korrektsed, tööde teostaja poolt allkirjastatud teostusdokumendid.

Kui kasutusluba puudub

Kuni hoonel kasutusluba puudub, siis ei saa olla kindel, et eluase on turvaline. Ka pangad ei soovi üldjuhul võtta laenu tagatiseks kasutusloata elamut. Suure tõenäosusega ei saa ka maja kindlustada, kui kasutusluba pole.

Vanemale majale, mida on pikemat aega ilma kasutusloata kasutatud, võib kasutusloa saamine osutada keeruliseks,

.....

Kuni hoonel kasutusluba puudub, siis ei saa olla kindel, et eluase on turvaline.

.....

sest sageli puuduvad niisugusel majal ehitamise kohta igasugused dokumendid, võib-olla oli ehitajaks hoopis eelmine omanik. Sel juhul tuleb hoone ohutuse kindlakstegemiseks tellida ekspertiisid, mis on juba iseenesest üsna kulukad. Protsess muutub veelgi kallimaks, kui selgub, et miski ei vasta nõuetele ja on vaja midagi ümber ehitada.

Kasutusloa taotlemine

Seega – kasutusloa taotlemine peaks olema iga ehituse viimane etapp enne valminud ehitise kasutuselevõtmist. Loa saamiseks tuleb esitada kogu vajalik dokumentatsioon alates projektist ja ehitamist kajastavatest dokumentidest kuni riigilõivu tasumist tõendava maksekorralduseni digitaalselt, logides sisse www.ehr.ee ehitisregistri keskkonda.

Täpsemad juhised kasutuselevõtmise kohta on leitavad ka Saku Vallavalitsuse kodulehelt.

Kasutusloa taotlemise kohta võib nõu ja abi saamiseks pöörduda Liia Orlova poole, e-post liia.orlova@sakuvald.ee või tel 671 2446.

ÜVK liitumistoetuse taotlemise tähtaeg on 30. juuni

Tuletame meelde, et kes on 2022. ja 2023. aastal ehitanud nõuetekohaselt välja vee- ja kanalisatsioonisüsteemid ning liitunud ühisveevärgi ja kanalisatsiooniga (ÜVK), saavad taotleda toetust summas 600 eurot. **Taotlusi saab esitada kuni 30. juunini ning sellega toetuse maksmine lõpetatakse.**

Taotlus tuleb esitada Saku valla e-toetuste keskkonnas või tuua vormikohane paber kandjal taotlus Saku Vallavalitsusse.

Vaata rohkem infot www.sakuvald.ee/uhisveevargi-ja-kanalisatsiooniga-liitumise-toetus

Korteriühistud saavad taotleda vallalt toetust korterelamute elukeskkonna parendamiseks

23. aprilli Saku Vallavalitsuse korraldusega eraldati toetust järgmistele korteriühistutele.

Korteriühistu nimi	Toetuse suurus eurodes	Kavandatud tegevused
Saku alevik, Üksnurme tee 4 KÜ	7911	Elektriautode elektrilaadija valmiduse rajamine
Kasemetsa küla, Uusmäe tn 6a, Saku alevik, Uusmäe tn 6 KÜ	627	Kulunud parkla joonte ülevärvimine ja väljasurnud elupuude asendamine
Tänassilma küla, Vanasilla tn 79 KÜ	105	Muru õhutamine ja samblatõrje
Saku alevik, Põik tn 4 KÜ	2016	Sissesõidu tee ja parkimiskohtade korrastamine
Saku alevik, Uusmäe põik 6 KÜ	1253	Kõnnitee rajamine
Saku alevik, Aiandi tn 2a KÜ	5000	Kõnnitee pikendus
Saku alevik, Teaduse tn 18 KÜ	349	Taga aias asuvate puude ja pöösaste hooldusloikus

Saku Maja kaugküte: mugav, usaldusväärne ja keskkonnasõbralik

AS Saku Maja soojamajanduse osakond

Tehnika katlamaja korsten.

Foto: Saku Maja

Kas teadsite, et Saku alevikus ning Kurtna külas on soojusenergia tootjaks ja müüjaks AS Saku Maja? Kas teadsite, et kui vanasti katlamajade korstnad tossasid ja suitsesid, siis Saku katlamajade korstnatest tuleb välja auru? Kas teadsite, et katlamajad töötavad aastaringselt ning soojust on võimalik tarbida ka suvel?

Saku aleviku kaugküttevõrgust saavad soojuse korterelamud, ridaelamud ja mõned eramud. Kaugkütte soojust tarbivad Saku Vallavalitsus ning kõik vallavalitsuse koolid ja lasteaiad, aga ka Saku Tervisekeskus ning erinevad Saku aleviku kauplused. Kurtnas saavad kaugküttest soojuse korterelamud ja Kurtna Kool. Kaugküttega on ühendatud 115 soojustarbijat, soojusenergiat toodetakse aastaringselt nii Saku Tehnika kui Kannikese ning Kurtna võrgupiirkonnas. Kogu soojuse jaotamine toimub ligikaudu 10,7 km pikkuse kaugküttetorustiku kaudu, soojatarbimise mõõtmiseks on kõikide klientide soojussõlmedesse paigaldatud kaugloetavad soojaarvestid.

Üks suurimaid eeliseid kaugkütte puhul ongi selle mugavus. Meie klientid ei pea muretsema küttematerjalide hankimise, ladustamise või kütteseadme hoolduse pärast. See annab kindluse, et kodud ja ettevõtted on alati soojad ja mugavad, isegi kui saabud koju kahe-nädalaselt puhkusereisilt. Lisaks mugavusele on kaugküte keskkonnasõbralik valik. Kasutame soojuse tootmiseks peamiselt

taastuvaid energiaallikaid nagu hakkepuit ja puitpellet, vähendades seeläbi süsinikujalajälge ja keskkonnakahju. See on oluline samm keskkonnasõbralikuma tuleviku suunas, kus taastumatute energiaallikate kasutuse vähendamine on üha olulisem.

Meie katlamajadele on usaldatud töhusa kaugkütte märgised alates aastast 2019. See märk antakse soojatootjatele, kus vähemalt 50% soojusest toodetakse taastuvatest kütustest (Sakus puiduhake ja Kurtnas puitpellet). Tegelikult on kogu toodetud soojusest umbes 85% toodetud taastuvatest kütustest ning kui oleme teostanud täiendava 2 MW hakkepuidu katla paigaldamise, suureneb see protsent veelgi.

TÄNA ON MEIE HALLATA KOLM KATLAMAJA:

Saku Tehnika tänava katlamajas on kasutusel peamise katlana puiduhakke katel võimsusega 4,0 MW. Tehnika tänava katlamaja toodab enamuse soojusest hakkepuiduga, kuid lisaks on teine katel, millega on võimalik lisasoojust toota nii põlevkiviõli kui ka maagaasiga. Hakkepuidu katla täiskoormusel töös hoidmiseks vajab katel 1,5 autokoormat hakkepuitu ööpäevas.

Saku Kannikese tänava katlamajas on kaks gaasikatelt (võimsusega 3,0 ja 1,5 MW) ja see on kasutusel nn tipu- ja reservkatlamajana ning pole igapäevaselt töös. Kannikese katlamaja töötab vaid

siis, kui ilmad on olnud väga külmad mitme päeva jooksul (enam kui $-15\text{ }^{\circ}\text{C}$).

Kurtna katlamaja on mõnevõrra väiksem. Kasutusel on pelletikatel võimsusega 500 kW ja õlikatel võimsusega 900 kW. Põhiliselt köetakse Kurtnat pelleti graanulitega, külmemate ilmade korral võetakse appi põlevkiviõli katel.

Vahepealsetel aastatel häirisid inimesi Tehnika katlamaja korstnast lenduvad tahmaosakesed, mis olid nähtavad just värskel lumel. Kuna eelmisel suvel täiendati suitsugaase puhastavat multitsüklonit, siis on meil hea meel tõdeda, et sellel talvel seda muret enam polnud! Kui näete katlamaja korstnatest tulevat valget auru, siis jätke meelde – ühest liitrist katla koldeesse minevast veest (hakkepuit sisaldab teatavasti niiskust) tekib 1673 liitrit auru.

Uue Saku Gümnaasiumi põhikooli valmimisse (Traani tee 1) annab oma panuse ka Saku Maja, vastutades hoone soojusvarustuse eest. Tähelepanelikumad vallaelanikud on juba märganud, et Teaduse tänava/Juubelitammede tee ümbruses on alanud tööd kaugküttetorustiku ehitamiseks. Lisaks sellele on vaja laiendada Tehnika katlamaja ja paigaldada 2 MW hakkepuidu katel, et tagada soojavarustus nii uuele valmivale koolile kui ka uutele elamurajoonidele.

Nagu näha, Saku kaugküttevõrk on oluline infrastruktuuri osa, mis tagab klientidele mugava ja keskkonnasõbraliku kütte ning sooja vee aasta ringi.

Saku Kevadlaad – kogukonna suursündmus!

Saku Lõviklubi

Saku Lõviklubi kutsub kõiki Saku Kevadlaadale, mis toimub juba **sel laupäeval, 18. mail** Saku südames, gümnaasiumi õuealal.

Ees on ootamas vahva laadapäev, kus kohal rekordarv kauplaid, garanteeritud ilus ilm ja korralik laadamelu.

Laadapäev avatakse kella kümne paiku puhkpilli helide saatel ja nagu ikka on kogu päeva jooksul laval palju ägedaid esinejaid.

Päeva teises pooles kütab lava kuumaks Saku „munitsipaaltöötajate“ ansambel „Ja minu najal vaid seisab“ ja päeva lõpetab laadaprogrammi peaesineja Eesti folk-rockmuusika ikoon, ansambel Folkmill. Ei tea eestlast, kes ei tea eestlast, kes ei tea Madis Mäekalle valssi!

Lõvialal on sel aastal võimalus tõusta uutesse kõrgustesse õllekastidest (kuuldavasti Saku Õlletehase õllekastidest) torni ladudes, vahetada raamatulaadal raamatuid, osaleda õllemiili jooksul, nautida laadatoitu ja kustutada janu karastavate jookidega.

Ja kui ootamatult kuumaks kisub, aitavad oma kogemuste ja külma veega olukorda jahutada Saku Priitahtlikud Pritsimehed.

Legendaarne Saku Lõviklubi heategevuslik ÕNNELOOS tuleb taas! Iga loos võidab, auhinnad on ahvatlevad ja iga ostetud pilet aitab teha head. Saku Lõviklubi jätkab ka järgmisel aastal Saku laste silmakontrolliga ja ehitab Nurme tänava spordiparki kaks rannavõrkpalli väljakut.

Lapsi ootavad laadal karussellid, erinevad batuudid, näomaalingute tegijad, ponid ning ajaga kaasas käies – elektriautod.

Kevadlaadale kohaselt on traditsiooniliselt müügihittideks istikud, taimed, kodukaubad, käsitöö ja toidukraam. Tule ostma!

Messialal tutvustavad oma teenuseid kohalikud ja mitte nii kohalikud ettevõtted.

Spordisõbrad leiavad laada spordialalt Saku Korvpalliklubi, Saku Sportingu, Taipoksi klubi ja Marlen Tantsustuudio tantsijad. Saku Spordikeskus toob spordialale mitu osavusstendi, kus kõik huvilised saavad oma meisterlikkust kraadida.

Kui just loog lahti ei ole, siis kohtume juba laupäeval!

Fotod: Merilin Piirsalu

Algas huvihariduse ja huvitegevuse täiendava toetuse konkurs

Saku Sõnumid

Vallavalitsus kuulutas välja konkursi 2024. aasta huvihariduse ja huvitegevuse riikliku rahastuse täiendava toetuse jagamiseks eraõiguslikele juriidilistele isikutele.

Eesmärk on parandada huvihariduse ja -tegevuse kättesaadavust ning pakkuda noortele mitmekesisemaid osalemisvõimalusi kultuuri-, spordi-, loodus- ja täppisteaduste ning tehnoloogia valdkonnas. Sihtgrupp on 7–19-aastased noored Saku vallas.

Prioriteetne sihtrühm: erivajadustega ja puudega noored, kellele pakuda huviringi teenust.

Toetust eraldatakse projektidele, mille tulemusena:

1. tegevus toimub süsteemselt, regulaarselt ning juhendatult alates 1. septembrist 2024 kuni 1. juunini 2025;
2. luuakse täiendavaid võimalusi huvialaringide mitmekesistamiseks vallas;
3. luuakse võimalusi hariduslike erivajadustega laste osalemiseks huvihariduses ja huvitegevuses;
4. suurendatakse huvihariduse ja huvitegevuse kättesaadavust;
5. pakutakse huviharidust ja huvitegevust rohkemale arvule noortele.

Toetust saab taotleda

1. juhendajate töötasude katmiseks;
 2. juhendajate ja/või osalejate transpordikulude katmiseks;
 3. vajalike õppevahendite soetamiseks;
 4. muu põhjendatud kulu katmiseks.
- Toetust ei saa taotleda Saku Vallavalitsuse hallatav asutus.

Taotluste esitamise tähtaeg on 24. mai 2024.

Taotlus tuleb esitada Saku Vallavalitsuse kodulehel veebipõhise toetuste taotlemise e-keskkonnas SPOKU.

Info: Anne-Ly Suvi,
annely.suvi@sakuvald.ee, tel 520 0100.

Saku mõisas on alanud uus ajajärk

MERILIN PIIRSALU

Ligi aasta tagasi kuulutas Saku Vallavalitsus, et otsib mõisa uusi rentnikke. Konkurss läks edukalt ning sügisel sõlmiti kümneks aastaks rendileping Nõmmel asuva MuSu restorani omanike Kristel Kibuvits-Kallase ja Eerik Kallasega.

„Otsisime MuSu kõrvale ruume, kus korraldada suuremaid üritusi ja pakkuda majutusteenust. MuSusse mahub kuni 80 inimest ning seda jääb mõnikord lihtsalt väheks. Kuna Saku asub Nõmmelt vaid kümneminutilise sõidu kaugusel, otsustasime rentnikuks kandideerida,“ põhjendab Kristel.

Lisaks tõmbavad mõisad neid väga. Kohalikud on ilmselt mõisaga juba niivõrd harjunud, et raske on selle harukordsust tähele panna, aga Saku mõisahoonel harrastemaja kuulub Eesti klassitsistliku arhitektuuri tippude hulka. Arvatakse, et hoone kavandas tolle ajastu üks kuulsamaid arhitekte Carlo Rossi. Saku mõis on oma rikkaliku dekoori, suursuguse ballisaali ning 19. sajandist pärinevate laemaalingutega üks Eesti kauneimaid. Peahoone ehitati aastal 1820 ning sellest ajast on mõis kogu hiilguses valla üheks pärliks. „Mõisad on aegedad. Oleme varem pakkunud Kernu mõisat tootlustamise teenust, aga Sakus saame hallata ka majutust ning ÕlleSpaad. See võimaldab suuremat paindlikkust erinevate ürituste korraldamisel. Asume teelikult Eestis aegedas positsioonis, sest meil on mõisad, mis on osa meie kultuurist ja ajaloost. Saku mõis on hästi säilinud ning meie üritame selle koha taas elustada, värskendada ja teha atraktiivsemaks nii kohalikele elanikele kui turistidele.“

Sobib igasugusteks sündmusteks

Saku mõis on Kristeli ja Eeriku käe all praegu eelkõige toimiv peo-, seminari- ja puhkekeskusena, kus rentida ruume, tellida toitlustust, majutust ning nautida ÕlleSpaad.

Sakus praegu kedagi töötajana palgale võetud ei ole, sest üritustel toimetatakse suuresti MuSu tiimi abiga. Kuni veebruarini uuendati kõikides tubades vannitoad, üks standardtuba ning vanast seminariruumist sai suur mõisavääriline sviit. Restorani ruumid ootavad uuendusteks

oma järke. Nüüd, kui toad funktsioneerivad, üüratakse ka neid välja. Alates novembrist korraldatakse aga peoruumides nii firmaüritusi, sünnipäevi, pulmasid kui ka muid perekondlikke koosviibimisi. Kristel toob välja, et ka peiede pidamise kultuur hakkab Eestis tasapisi muutuma ja on suur hulk inimesi, kes soovivad peielauda teha teistsugustes kohtades ja teistsuguse menüüga, kui see traditsiooniliselt on olnud. Vähem morbiidsust ja rohkem helget ning tänulikku meeleolu. Ta rõhutab, et igasuguse ürituse puhul annavad nad lisaks ruumidele ja toitlustusele ka ideid ja mõtteid, millega päeva või öhtut sisustada, et luua klientidele kõige paremaid lahendusi.

Silm peab särama

Abikaasad töötavad hea tandemina – naine hoolitseb kõikide korralduslike asjade eest ning mees tegeleb peakokana toitlustamise poolega.

Kristel alustas teenindusvaldkonnas 30 aastat tagasi ning on ennast pidevalt arendanud. „Ükski äri ei ole kerge, aga ükskõik, mida sa teed, sa pead omal alal hea olema. Ja see tuleb ainult läbi kogemuste ja õppimise,“ leiab ta. Kui sa teed midagi 24/7 nagu Kristel ja Eerik, siis see peab panema su silmad särama. Vastasel juhul saaks jaks ühel hetkel lihtsalt otsa. „Mind motiveerib kõige rohkem, kui inimesed lähevad meie juurest ära rõõmsalt ja nende üritus on õnnestunud. Siiras ja südamlilik tagasiside on kõige parem tänu,“ ütleb mõisa perenaine.

Eeriku silmad paneb aga särama

köögis tegutsemine. „Mulle meeldib alati midagi uut proovida ja üllatada nii teisi kui ka iseennast. Aastate jooksul on ta koos Kristeliga kogemuste pagasit täiendanud nii Inglismaal kui ka mitmes paigas Eestis, sealhulgas Pädaste ja Kernu mõisate restoranides. Eerik peab väga oluliseks ka tagasisidet. „Kunagi ütles üks kuulus peakokk, et asjad, mida sa teed köögis ei pruugi meeldida köögist väljaspool olevatele inimestele. Seega annan alati Kristelile oma valmistatud toite proovida ja saan temalt ausa tagasiside. Kellele meeldiks kriitika, aga see on ainus asi, mis edasi viib,“ lausub ta. „Õppida saame vaid kriitikast, mitte kiitustest, samas on kiitus vahel omal kohal, eriti kui oled väga väsinud, siis on see kui vesi vesikile, mis paneb sind uuesti hommikul voodist tõusma.“

Kristel lisab, et kõik toidud nende menüüs on enamasti kolm-neli korda algsega võrreldes muudetud. „Pakume külalistele toite, mida ise armastame ja mida tahaks teistega jagada. Menüü on mitmekülgne, aga klient ei pea valima ainult kindlast nimekirjast, sest arvestame alati inimeste soovidega. Näiteks tihti soovitakse peolauale ühe või teise maa stiilis toite, aga oleme teinud ka üritusi, kus pakutakse ainult vegetoitu. Ükskõik, mida me pakume, on see tehtud kliendipõhiselt ja kõik see peab olema väga hea,“ võtab ettevõtjatest paar kokku.

Eesmärgiks head emotsioonid

Praegu saab Sakus toitlustust tellida ürituste raames, aga pikemas perspektiivis

soovivad Kristel ja Eerik avada mõisas restorani. Just sellise, kuhu saaks nädalalõpu õhtul kodunt välja tulla häid maitseid, head teenindust ja meeldivat atmosfääri nautima. Viimane on Kristeli jaoks väga oluline, sest ta armastab erilisi kohti ning on poole aasta jooksul palju aega pühendanud, et Saku mõisas selles osas muutust tuua. „Kui siia tulime, siis oli minu jaoks kõik liiga tühi ja kõle, aga oleme lihtsate vahenditega palju muutnud. Ostsime mööblit, panime tubadesse uusi vaipu ja lühtreid ning neid tuleb iga päev aina juurde. Hoolitsen selle eest, et kogu aeg oleks ruumides värsked lilled ja küünlad. Need muudavad atmosfääri palju hubasemaks. Tahame inimesele pakkuda emotsiooni, et tema eest on hästi hoolitsetud. Soovime, et kõik kliendid lahkuksid hea tunde ja rõõmsa meelega.“

Ööbides mõisa katuse all

Nagu eelpool öeldud, siis majutuse võimalus oli üks faktor, mis paari Sakku meelitas. Majutuseks on mõisas üksteist

tuba ja üks sviit. Koos lisavooditega on võimalik ööbida 34–36 inimesel. Mõnedes tubades on Kristel ja Eerik läbi viinud põhjaliku uuenduskuuri ning ülejäänud ootavad oma järge. Kõige suurema muudatusena ehitati teise korruse seminariruum ümber saja ruutmeetriseks sviidiks. Seal on suure voodiga avar magamistuba, õdus elutuba, kabinetiks kujundatud nurgake ja uhke vannituba. Kõike ilmestavad stiilsed lambid, lilled ja maast laeni aknad, kust avaneb vaade mõisapargile. Kui keegi soovib oma kaaslasel üllatust teha, kas saab sviidi ka üksikult üürida? „Jah saab,“ vastab Kristel.

Ainulaadne ÕlleSpaa

Teistest mõisatest erilisemaks muudab Saku see, et siin on võimalik külastada ÕlleSpaad. Spaa on avatud eelneva brooneeringuga ning seal saab nautida lõõgastavat õllevani protseduuri. Üks spaa osa on väiksemale seltskonnale, kus on kaks kaheinimese vanni, teises ruumis mahutab tünn kuni kuus inimest. Lisaks

saab lõõgastuda saunas ja mõnuses puhkeruumis. „ÕlleSpaas on Lõuna-Eestis, Frants Seeri käe all valminud spetsiaalsed KHIS puitvannid. Vannivee hulka lisatakse spetsiaalne segu ja isegi õlut. Olen ise proovinud, see on tervistav, lõõgastav ja nahale hea protseduur,“ ütleb Kristel. Praegu on ÕlleSpaas joogiks vaadist Saku Originaal ja pudelist Saku Tume, aga mõisapidajad soovivad Saku Õlletehasega koostöös hakata külalistele pakkuma palju suuremat joogivalikut, et rohkem maitseid ja õllekultuuri tutvustada.

Mõis on avastamist väärt

Kristel ja Eerik usuvad, et Saku mõis peidab endas tohutult võimalusi. Sügishooajal korraldasid nad kontsert-õhtusööke ning üks neist jätkus laupäeva õhtuse diskoga mõisa keldris. Üritused võeti väga kenasti vastu ning plaan on sügisel millegi sarnasega jätkata.

Saku mõis on avatud igasugustele pakkumistele. Siia on oodatud sündmusi tähistama ja ÕlleSpaad külastama inimesed nii lähedalt kui ka kaugemalt. Samuti sobivad mõisa ruumid mitmesugusteks fotosessioonideks või filmimisteks. Alles sel kevadel korraldas mõisas oma uue moekollektsiooni pildistamise House of Castlebird Rose. „Mis iganes tore ettepanek kellelgi on, meie oleme pakkumistele avatud. Igal juhul soovime Saku mõisale uue elu sisse puhuda,“ ütlevad Kristel ja Eerik.

Hoia end mõisa tegemistega kursis
sakumois.ee või Facebookis
Saku Mõis & Saku Manor

Fotod: Merilin Piirsalu ja erakogu

Kurtna Kooli mesila – väärt kogemused kogu eluks

KATRE LAIDLA, ANNI LEEN JÄRVIK ja DOMINIC KÕVA

Kurtna Kooli mesila sai alguse kooli hüüdlausest „Mesi peitub igas õies“. Esimesed kaks taru sai kool 2008. aasta sügisel Kurtna Külaseltsilt sünnipäevakingiks. Kingitus tehti algusest naljana, kuid siis kingiti koolile veel kaks taru, üks Tagadi Külaseltsilt ja teine Nabala Keskkonnakaitse Ühingult. Algselt plaaniti tarud paigaldada kooli aeda, et kõik neid näeksid ja et mesilaste eest lihtsam hoolitseda oleks. Siis jõuti aga järeldusele, et kui keegi on mesilaste vastu allergiline või läheb tarude vastu koputama, võib asi ohtlikuks minna. Lõpuks paigutati tarud Tagadi külla.

Lisaväärtus kogu eluks

Esimeste mesilasperede eest hakkasid hoolitsema õpetaja Astrid Kõva, direktor Ruth Opmann ja harrastusmesinik Tarmo Reineberg. Algusaastatel aitasid ka Astridi klassi õpilased mesitarude eest hoolitseda. Kui teised õpilased hakkasid ka mesinduse vastu huvi tundma, lepiti kokku, et au mesilas toimetada saab igal aastal 6. klass. Õpetaja Katrin hakkas mesilas kaasas käima ja läks hiljem juba mesindusega seotud kursustele. Täna õpetab ta koos Astridiga mesilaste eest hoolitsema ja mesilas toimetama.

Mesilas on palju tööd. Peale mee vurritamist peab hakkama mesilastele talveks sööki viima. Selleks kasutatakse siirupit, mille õpilased ise valmis keedavad. Talvisel perioodil, kui tööd vähem, toimuvad mesindustunnid, kus õpitakse rohkem mesinduse ajaloo ja mesilaste kohta. Kevadel on vaja mesilat puhastada, vahel putukatele ravimeid anda ja mesilat laiendada – väga tähtis on, et mesilastel oleks piisavalt ruumi. Reeglina käivad õpilased igal pool abis.

Omast kogemusest teame, et tunnid on väga huvitavad ja mesilaste kohta on palju õppida. Teoreetilised ja praktilised teadmised, mida annab mesinduse tund, on hindamatu lisaväärtus kogu eluks.

Mis mesilasi ohustab?

Mesilaste pidamine ei ole ainult lust ja lillepidu. Suuremaid haigusi on siiani suudetud ära hoida, kuid mõnda tõbe ei saa vältida. Varroalestad on üks sellistest. Need on lestad, mis

elavad mesilaste peal. Kui nende vastu mesilastele rohtu ei anta, võtavad lestad üle mesilastaru ja mesilased surevad. Üks uuematest muredest on haudmädanikud. Mädanikuga taru tuleb enamasti põletada. Lisaks on ülemaailmselt probleemiks talvitumine. Vahel, kui mesilased sügisel „talveunne“ jätta, ei jää nad tarru, vaid lendavad minema. Nad võtavad mesinikult vastu isegi siirupi, panevad selle kargedesse ning siis lahkuvad. Tihti avastab mesinik alles kevadel, et mesilased on läinud. Veel ei tea, mis seda põhjustab, aga teadlased uurivad.

Lisaks haigustele ohustab Kurtna Kooli mesilasi Rail Baltica, sest raudtee peaks liikuma täpselt üle mesila. Kui ehitus algab, peavad mesilased tarudega ära kolima, aga uue koha leidmine pole kerge. Mesilasi ei saa paigutada metsa, sest seal pole kohta, kust nektarit koguda. Samas ei sobi elukohaks iga põld või põlluäärne, sest siiani kasutatakse põllumajanduses mesilastele ohtlikke kemikaale.

Meesaak oleneb ilmast

Aasta keskmine meesaak sõltub

mesilasperede arvust ja ilmast. Hetkel on koolil kaks mesilasperet, kõige rohkem on peresid olnud neli. Kui suvi on hästi kuiv, ei lase lilled nektarit välja ja hoiavad niiskust endas, seetõttu saab ka vähem mett. Mett saadi kõige rohkem 2013. aastal, kui ära vurritati koguni 160 kg! Keskmine meesaak on aastas umbes 80 kg.

Enamasti oleneb pere elu mesilastest – kui ema on tubli, on ka ülejäänud pere tubli. Meie tarudesse tuuakse uus ema enamasti paari aasta tagant. Kui toodud ema teistele ei sobi, võib pere süleleeda ehk ära lennata.

Mida koolis meega tehakse?

Mesilast saadud mesi läheb enamasti auhinnaks kooliüritustel või kingiks külalistele ja esinejatele. Meepurke jagatakse kooli külalistele ja sellest on saanud omamoodi traditsioon. Osa meest kasutatakse mihkclipäeva meepäeval. Siis teevad õpilased või kokad erinevaid toite, kus kasutatakse enda kooli mett.

Mesilasi ei pea kartma, aga neid tuleb austada. Mesilased on elu alus.

Varrolesta tõrje.

Foto: erakogu

Saku Mandoliinid lõpetavad hooaja suurejooneliselt

JOOSEP SANG | Saku Mandoliinid

Kena kevad on käes, suur suvi uksees ning orkester Saku Mandoliinid tõmbab joone alla oma tegusale kontserdihooajale. Selle lõppakord on kaunis ja kõlarohke, pakkudes kodukandi publikule elujaatavat ja kaasahaaravat muusikat Ladina-Ameerikast. 2. juunil kell 18 on kuulajad oodatud Saku saali tasuta kontserdile „Ettevaatust, tuline!“, kus saab kuulda kordamööda tulist ja tunderohket muusikat Brasiiliast, Kuubalt, Mehhikost ja Colombiast. Kõlavad nii kõigile tuttavad meloodiad kui ka laulud, mis pakuvad uusi avastusi.

Kontserti kaunistavad mitu hinnatud solisti. Lauljana ja saksofonistina astub orkestri ette Saaremaalt pärit Pille-Rite Rei, kelle suur armastus on Brasiilia muusika. Ta on Brasiilias ka elanud ja andnud seal kontserte selle maa tuntud muusikutega. Lisaks osaleb ta aktiivselt Taani muusikaelus, kuid esineb sageli ka kodumaal. Pille-Rite Rei repertuaaris on aukohal legendaarse Antonio Carlos Jobimi bossanovad, millest paar parimat kõlavad ka Sakus.

Kontserdi teiseks solistik on suurepärase laulja ja pianist Yvetta Uustalu, keda tuntakse ansamblist Gourmet Duo, kuid kes on esinenud ka selliste Eesti muusika suurkujudega nagu Lembit Saarsalu, Olav Ehala ja Villu Veski. Veel on kaasatud Eesti üks hinnatumaid kitarriste Andre Maaker, kes moodustab koos Pille-Rite Reiga ansambli Duo de Janeiro. Ja loomulikult ei saa Ladina-Ameerika muusika hakkama ilma mitmesuguste löökpillideta. Neid mängivad Kristiina Killo ja Eesti parimate trummarite hulka kuuluv Eno

Saku Mandoliinid esinemas Pirital.

Foto: Pirita linnaosa valitsuse Facebook.

Kollom. Kui liita viiele vaimustavale kaasategijale Saku Mandoliinide pillide kõla, võib oodata, et kuulda saab midagi erilist. Kontsert loodab pakkuda ka üllatusi ja ootamatusi, aga neid tuleb kogeda kohepeal. Elamused kaunistest meloodiatest ja lõunamaise muusika kirelõomast on aga garanteeritud.

Lõppev kontserdihooaeg on Saku Mandoliinide jaoks olnud taas sündmesterohke. Orkester saab küllakutseid üle terve Eesti ja võtab need alati rõõmuga vastu. Joulude ajal kõlas kaunilt klassikaline kava Paide ja Tallinna Pühavaimu kirikus, Eesti Vabariigi sünnipäeva puhul andsime kaks väga rahvarohket ja meeleolukat kontserti Aravetel ja Pirital. Aprill algas tore külaskäiguga Suurejõe, kus esinesime koos Airi Allveega ning mai lõpus osaleme

ühe päeva jooksul nii Keila linna päeval kui ka Merivälja 100. sünnipäeval, mille suurejoonelises programmis on meie orkestri kõrval sellised tähed nagu Ivo Linna ja Uku Suviste. Ja ees ootav suvi toob kõigele sellele veel lisa - mandoliinid kõlavad muuhulgas Viimsis, Saaremaal ja Peipsi ääres.

Saku Mandoliinide ridades on 33 teo- tahtelist ja muusikalembest mängijat, kelle energiat tunnustas aasta alguses ka vallavalitsus, nimetades orkestri 2023. aasta kollektiiviks. Teeb rõõmu, et orkestri sõbralikku perre on lisandunud ka uusi liikmeid. Rõõmust ja energiat pakatab kindlasti ka 2. juunil toimuv kevadkontsert „Ettevaatust, tuline!“, kuhu Saku Mandoliinid ootavad avasüli kõiki oma vanu ja uusi sõpru.

2. juuni kell 18
Saku Valla Kultuurikeskus
Teaduse 1

Orkester **Saku Mandoliinid**

Ettevaatust, Tuline!

Tasuta kevadkontsert
Ladina-Ameerika muusikast

Solistid **Pille-Rite Rei** (laul, saksofon) ja **Yvetta Uustalu** (laul, klaver),
kaastegevad **Andre Maaker** (kitarr),
Eno Kollom ja **Kristiina Killo** (löökpillid)

www.sakumandoliinid.ee

Saku Valla Kultuurikeskus
Teaduse 1

L 8.06
14:00

SAKU SEENIORMANDOLIINID

Vanamuusika kontsert

Tasuta

sakuvallakalender.ee

Kajamaa Kooli visuaalne identiteet

Kajamaa Kool

Kajamaa Kooli taasavamisest möödus sellel õppeaastal viisteist aastat, mille puhul kinkis graafilise disaini tudeng Kajamaa Koolile kooli põhiväärtustest lähtuva ning hariduslike erivajadustega õpilasi arvestava visuaalse identiteedi. Stiiliraamat valmis küll 2023. aasta mais, kuid avalikult kasutama hakati seda käesoleval kevadel.

Kooli uueks sümboliks on raamatust ja võtmest moodustuv „tarkuse liblikas“. Üksikult lahti mõtestades sümboliseerib võti millegi uue avastamist ja turvalisust, võtme kolm sakkki tähendavad põhikooli kolme kooliastet, avatud raamat teadmisi ja tarkust ning liblikas vaimset tervist ja avatust.

„Tarkuse liblikas“ sümboliseerib uute turvaliste avastustega saadud teadmisi,

mis aitavad õpilastel areneda ja valmistavad nad ette järgmisteks eluetappideks. Nagu liblikas läbib oma elu jooksul erinevad etapid, nii tuleb ka õpilasel läbida

kolm kooliastet, enne kui ta on valmis koolist lahkuma.

Stiiliraamatuga saab tutvuda Kajamaa Kooli kodulehel.

Tervist ammutan õuest – liikumine on südame sõber!

MARET KOUGIJA | Lasteaed Terake

Rõõm ja positiivsed emotsioonid on väga tähtsad nii laste kui ka täiskasvanute elus. Saku Lasteaed Terake suunas aprillis toimunud südamepäevadele teadlikult tähelepanu tervisele, pakkudes eri päevadel tervist edendavaid ja väärtustavaid tegevusi.

ESMASPÄEV – Heal sõnal on vägi, halval sõnal on jõud

Hea sõna on nagu liblikas, mis lendab laia maailma. Hea sõna on kui maasikas, mis on suhkru sisse kastetud. Hea sõna on pai südamele. Pahad sõnad on kui raudnaelad, mis torkavad südamesse. Need sõnad hakkavad vaevama ja sisemiselt purustama. Lapsed said ise katsetada sõna jõudu ja väge ning jõudsid järeldusele, et kurjal pilgul ja pahal sõnal on hävitav jõud.

TEISIPÄEV – Süda tuksub tuks – tuks – tuks

Südame löögisagedust mõjutavad sportlik vorm, vanus, liikumine. Tervisetöötaja Niina on lasteaias kõige teadlikum südant tuksuma panevatest mehhanismidest ning rääkis lastele vere liikumisest kehas ja südame tööst. Lapsed osalesid aktiivselt ning said kuulata stetoskoobiga oma südamelööke.

Uhked tõrvikujoosjad Saku Terviserajal.

Foto: Kadi Komp

KOLMAPÄEV – Südamedamat

Saku pakub erinevaid võimalusi sportimiseks ja vaba aja veetmiseks. Oleme tänulikud, et saame kasutada seda loodusressurssi keha ja vaimu hoidmiseks.

Lapsesuu: „Me oleme üks lasteaed ja teeme trenni, näiteks jookseme, siis süda töötab kiiresti. Kui oleme rahulikud, siis süda tuksub aeglaselt.“

NELJAPÄEV – Jürapäeva jooks

Saku Terviserajal toimus tõrvikutega jooks. Tõrvikud polnud küll päris, aga lastele turvalised ja lisasid tegevusele lisaväärtust.

Lapsesuu: „Vanal ajal kasutati tõrvikuid, et rohkem valgust oleks.“

REEDE – Terviseampsu orienteerumine

Südamedertvis sõltub väga suurel määral ka sellest, mida sööme. Söögiisu tekitamiseks orienteerusid lapsed lasteaiapäevadele. Kaardi järgi leiti tegevuspunktid. Edasi liikumiseks tuli täita ülesanne („puuduta 5 erinevat puud“; „jookse mäest üles ja alla“ jne). Igast punktist sai kaasa südame, kus oli motiveeriv tarkusetera „Oled rõõmus, virk ja krops, tubli tervist hoidev laps!“ „Kui sa spordid, hästi sööd, palju jaksad teha tööd!“

Viimane tegevuspunkt peitis endas terviseampsu.

Lapsesuu: „Vitamiinid tugevdavad keha ja aitavad tervist korras hoida.“

Lapsesuu tarkuseterad lausused Rähni rühma lapsed.

Saku Muusikakooli õppurite päikeseline konkursikevad

TAUNO VALDNA | Saku Muusikakooli direktor

Muusikaõppuritel jäi seljataha taaskord edukas konkursikevad, mis kujunes Saku Muusikakooli 45. sünnipäeva-aastal toredaks ja väärrikaks kingituseks nii muusikakooli perele kui ka Saku vallale. Veebruari keskpaigast 20. aprillini olid meie parimad õpilased tihedas konkursituules, mis alati on sõbralik, kuid nõuab õppuritel siiski tavapärasele õpitegevusele lisaks märkimisväärselt töö- ja keskendumisvõimet ning saajaprotsendilist pühendumist, et võistumängimistel kaunikolaline sooritus teha. Kokku osalesid Saku Muusikakooli õpilased 17 konkursil, millest üks oli rahvusvaheline, kuus vabariiklikud ja kümme regionaalsed. Konkurssidest osa võtnud õppurite suurepäraseid tulemusi soovim jagada teiega, head Saku Sõnumite lugejad.

Võistumängimistest kõige kaalukamaks võib pidada Hispaanias Alicante linnas toimunud rahvusvahelist klaverimängijate konkursi, milles osales 120 klaveriõppurit 25 riigist ning kus Saku Muusikakooli II klassi õpilane **Mari Els Lükk** (õp Inga Arro) saavutas **III koha**.

Osalejate arvult järgmisena on mainimist väärt vabariiklikud konkursid sarjast „Parim Noor Instrumentalist“, kus põhiliselt konkureerivad Eesti Muusikakoolide Liitu kuuluva 86 muusikakooli õpilased. Reeglina toimuvad need üle aasta kindlate pillirühmade kaupa, tänavu astusid võistlustulle kandle-, akordioni-, viiuli-, löökpilli- ja kitarriõpilased. Järgnevalt mõni sõna vabariiklike konkursside tulemustest.

II koha, eripremia W. Gillock teose „Capriccietto“ esituse eest ning Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia üliõpilasžürii diplomi saavutas **Kariin Koik** (kannel, õp Laura Linnaks).

III koha saavutasid **Mereli Noormägi** (akordion, õp Henri Zibo), **Maira Noormägi** (löökpillid, õp Kristjan Mängel) ja **Nora Tehver** (viul, õp Kaari Klesment).

Diplomi ehk punktisummalt IV koha vääriliseks hindas žürii kitarriõpilaste **Mireli Noormägi**, **Tuule Maarja**

Mari Els Lück 2. aprillil Alicante.

Foto Inga Arro

Vahtriku (õp Agni-Sandia Varend) ja **Krisse Mai Vahari** (õp Siim Kartau) ning kandleõpilase **Nora-Avni Govindi** (õp Laura Linnaks) esitust.

Lisaks eelmainitule leidis aset üle-eestiline noorte metsasarvemängijate konkurs, kus **Mia Sofia Aavasalu**, **Märt Pihlak** ja **Kärt Siimann** saavutasid **II koha** ning **Mariel Mänd** (õp Meelika Välimäe) **III koha**.

Kõige laiem on pillirühmade valik regionaalsedel konkurssidel, millest saavad igal aastal osa kuni 23 muusikakooli õppurid ja kus osalenud Saku Muusikakooli õpilaste tulemused olid taas märkimisväärselt päikselsed.

I koht: **Kariin Koik** (kannel, õp Laura Linnaks); **Elisabeth Taimela** ja **Laura Sirangelo** (saksofon, õp Eha Themas); **Grete Maria Lyra** (klaver, õp Eugenija Kirss); **Samuil Ilyuchenko** (trompet, õp Samuel Jalakas); **Mirjam Kaljuste** (flööt, õp Andres Maamees).

II koht: **Johanna Marie Lumiste** (löökpillid, õp Kristjan Mängel); **Krisse**

Mai Vahar (kitarr, õp Siim Kartau) ja **Tuule Maarja Vahtrik** (kitarr, õp Agni-Sandia Varend); **Nora-Avni Govind** (kannel, õp Laura Linnaks); **Mereli Noormägi** (akordion, õp Henri Zibo); **Nora Tehver** (viul, õp Kaari Klesment); **Helena Pukk** (viul, õp Sirje Müller).

III koht: **Mireli Noormägi** ja **Christian Samofalov** (kitarr, õp Agni-Sandia Varend); **Lenna Laumets** (klaver, õp Tiiu Treufeldt); **Ove Themas** (klaver, õp Eugenija Kirss); **Merilin Rohula** (klaver, õp Inga Arro); **Kirill Ilyuchenko** (trompet, õp Samuel Jalakas); **Grete Antsmäe** (flööt, õp Andres Maamees).

Diplomi pälvisid kitarriõpilased **Holger Johann Avango**, **Minni Laugen**, **Kirsi Kõrve**, **Mirell Teepere**, **Eke Themas** ja **Frederik Viisel**, flöödiõpilased **Anete Almiste** ja **Meribel Leet**, ning trompetiõpilane **Joonas Loos**.

Palju õnne teile, head õppurid ja jaksu uuteks väljakutseteks! Suur tänu õpetajatele tubli töö ning lastevanematele toetava suhtumise eest!

Jüriöö teatejooks: 40 aastat traditsiooni

KRISTJAN PUUSTUSMAA | Saku Vald Liigub projektijuht

18. aprillil kogunesid Saku Gümnaasiumi õuele entusiastlikud jooksjad ja kaasa-elajad, et tähistada Jüriöö teatejooksu neljakümndat juubelit. See aastakümnete pikkune traditsioon on saanud oluliseks osaks kohalike koolide ja kogukonna ühtsusest ja tervislikust eluviisist.

Jooksu on korraldatud Saku kooli kehalise kasvatusõpetaja Tiiu Zirnaski eestvedamisel ja sündmus on alati olnud põnev, adrenaliinirohke ja kohtumispaigaks sõpradele. Seda teavad nii praegused jooksjad kui ka nende vanemad ja nende vanemad, sest nad kõik on ilmselt sellel üritusel jooksnud või kaasa elanud.

Tänavusele jooksule kogunes 77 võistkonda koolidest, Saku ja Kurtna piirkonnast ja spordiklubidest. Kokku astus rajale 605 jooksjat, kes kandsid endas mitte ainult oma kooli või tiimi värve, vaid ka soovi võtta üksteiselt mõõtu ja näidata, kes on paremini ette valmistunud või kiirust juurde saanud.

Ei puudunud ka kaasa-elajad, keda oli rohkelt nii koolidest, peredest kui ka sõbruskondadest. Toetus ja ergutus-hüüded andsid jooksjatele lisamotivatsiooni ja muutsid sündmuse veelgi meeleolukamaks.

Kell 19 läksid #sakuliigub ajavõtuta

rajale jalutama perekonnad ja sõbrad, kes näitasid sellega oma poolehoidu ja eeskujut, et igaüks saab osa võtta, ka ilma jooksmata. Pärast koolijuhhi Keit Fomotsini ja Tiiu Zirnaski tervituskõnet tegi 1.-3. klassi õpilastele ja pealtvaatajatele soojendusvõimlemist personaal-treener Maris Kajari ja kell 20 läksid noorimad sportlased rajale. Kell 21 alustasid oma jooksu võistlejad alates 4. klassist kuni täiskasvanuteni. Ja see punkt oli suur. Igas jooksuvahetuses oli 55 jooksjat ega ei meenuki kohe teist sellist teatejooksu, kus nii palju vahetusi oleks olnud.

Saku naiskodukaitsjad olid kohal oma telgiga, pakkudes sooja suppi ja jooki. Nad kogusid ka annetusi Anname Au kampaania raames, toetades meie sõjaveterane. Selline algatus näitab, kuidas spordiüritus võib olla platvormiks heategevusele. Saku valla rahvas näitas, et nemad hoolivad, sest telgi juures oli kogu aeg pikk järjekord. Suur tänu kõigile, kes oma toetusega panustasid!

Selge on see, et keegi ei pidanud Jüriöö teatejooksu õhtul pettuma. Supp oli maitsev, jook oli jaheda ilma kohta mõnusalt soojendav ja magusasõbrad said väikese toetusraha eest küpsiseid ja komme.

Ürituse sujuva korralduse eest tuleb tänada kõiki osapooli – Saku Valla Spordikeskus, Saku Gümnaasium ja Saku Valla Kultuurikeskus panustasid, et teatejooks saaks toimuda turvaliselt nii suurele rahvahulgale. Suur tänu Saku Õlletehasele, kes varustas auhinnalisi kohti värskendavate Vichy Fresh jookidega!

Jüriöö teatejooks on alati olnud palju enam kui lihtsalt jooksuvõistlus. Neljakümne aasta pikkune traditsioon ühendab kogukonda, innustades inimesi tervislikule eluviisile ja heategevusele.

Aitäh kõigile ja järgmisel aastal näeme!

Fotode vaatamiseks mine Saku Valla Spordikeskuse või Saku Gümnaasiumi Facebooki lehele!

Parimad võistkonnad

1. klass – Saku 1b
2. klass – Saku 2b
3. klass – Saku 3g
- 4.–5. klass – Saku 4b
- 6.–7. klass – Saku 7c
- 8.–9. klass – Saku 9a
- 10.–12. klass – Saku 12G-3
- Täiskasvanud – Saku Sporting esindustiim

20 aastat Saku 100

PRIIT GRÜNBERG | Porter Racing

Me kohtusime metsas. Mõtted tuli teoks vormistada. Käepärast ei olnud ühtegi kaarti, küll olime mõne aastaga ümbruskonnaga hästi tuttavaks saanud. See tuli nüüd kokku sobitada suure väljakutsega – panna paika esimene maastikuratastele sobiv Saku 100 rada.

On aasta 2004. Tegevus toimub Saku rabametsas, Viljandi maantee poolses nurgas, kuhu viisid talviti vaid suusarajad ja kus soojal ajal käisid maapinnas peituvad militaarkraami üles kaevamas põnevust otsivad koolipoisid. Mets oli vaikne, Tallinn ja tänaseks sinna suunduvad suurmagistralid olid autovaesed, andes kõrvadele võimaluse metsa kuulata. Kunagine „aatomiaed“, kuhu maeti kiiritusohklikke jäätmeid, mille ümbritsev okastara oli juba auklik, kandis siiski mitmelgi pool veel ähvardavat tuumaohu hoiatusmärki. Maapind kätkes kohati lõhkeauke, leidus ka kasutatud mürsukestasid ja padrunihülse. Sakuga ühendas seda kanti pelgalt üks metsatee ja looklev puupostidel sideliin. Sellel metsanurgal oli halb maine ja sinna oli tülikas sattuda. Vaatamata sellele oli nüüd siia vaja luua uus väärtusruum – midagi, mis rehabiliteeriks paiga olemust ja tõstaks esile selle kandi suurepärasest potentsiaali looduses liikumise osas. Planeerides esimest Saku 100 just Saku rabametsa, täitsid kohalikud mehed,

spordiklubi Porter Racing asutajaliikmed Priit Grünberg ja Tarmo Tarlap seega kaks olulist tühimikku. Hoobiga panustati rattaga liikumise võimalustesse Saku lähiumbruses ja mitte vähem olulisena täideti harrastajatele suunatud rattasporti sündmuste sügavat vaakumit.

Esimesel aastal olemasolevatel metsateedel kulgenud võistlusrada pani aluse traditsioonile, mis on hoidnud rattasõpru kütkeis ja metsa liikumistaristut arengus juba 20 aastat. Igal aastal täienes võistlusrada korraldajate poolt metsa alla ratastel sisse sõidetud ja Saku 100 sündmuse käigus kinnistunud uute *singletrack*'idega (kitsas metsarada), mille igatüel oma sünnilugu ja ka nimi koos vastava sildiga radade alguses. Porter Racing klubiliikmete ühistööna said mugavalt ületatavaks arvukad rabakraavid ja ligipääsetavaks muutusid kaugeimad metsanurgad. Läbi aastate ongi Saku 100 pärandina kõige paremini tajutav rabametsa sündinud liikumisradade võrgustik. Kitsaid metsaradu on kogunenud sedavõrd, et kõigest 4,5 ruutkilomeetrit on võimalik liikuda 50 kilomeetrit ilma sama rajaosa kaks korda läbimata. Nõnda on loodud suurepärased liikumisvõimalused looduses matkajatele, jooksjatele, orienteerujatele, koertega jalutajatele kui ka loomulikult ratturitele.

Aastaks 2024 on rabamets kohati tundmatuseni muutunud – erinevad taristuprojektid ja metsamajandamine on

nõudnud oma, kuid enam inimesi metsast eemal ei hoi. 20. juubeliaasta Saku 100 on selle hea näide. 4. mai hommikul oli metsa kogunenud ala süvasõprade koorekiht ja iga-aastane maagia sai taas teoks. Saku 100-1 on eriline atmosfäär. Tunda on osalejate ja korraldusmeeskonna vahelist keemiat, mida ei leia tihti. Sündmuse moto – Sõida palju jaksad! – kätkeb paindlikkust eripärase võistlusformaadis. Üldjuhul kueringilisena sõidetaval võistlusel läheb protokolliga iga, kasvõi ühe ringi, läbimine. Ringidega kilomeetrite kogumine on hinnas Mahumeistrite arvestuses, kus rohkem kilomeetreid läbinud klubi saab endale väärrika rändkarika (juba mitmeid aastaid SAQ SC riivil). Kilomeetreid koguvad ka enamused individuaalosalajaid, et jõuda auhinnatavasse 1000 km või 500 km klubisse (hetkel vastavalt 19 ja 63 inimest) või püüelda kümne läbi aegade enim kilomeetreid läbinud osaleja sekka, mis toob kaasa Juurikaprofessori tiitli (hetkel südikaim Raino Einroos 16 osaluskorra ja 1600 km). Nii on Saku 100 raames läbi aegade kokku sõidetud 163 400 km. Loomulikult püüeldakse ka raja kiireima võimaliku läbimisega üldvõitude poole, mis aga on nõudlik ülesanne – paljude osalejate hinnangul on tegu ikkagi raskeima maastikurattasõiduga Eestis.

Tulemused, pildid, infoviited – www.saku100.ee ja www.facebook.com/PorterRacingSaku100. Foto: jzrk_fotod

Aprillis toimus #SAKULIIGUB sammuvõistlus

KRISTJAN PUUSTUSMAA | Saku Vald Liigub projektijuht

Aprillikuu oli täis elu- ja liikumisrõõmu, sest teist juba korda peeti oodatud sündmusena Saku Sammuvõistlus. Sammuvõistlus toimus FitSphere äpi kaudu. Sel aastal oli kogukondlikul liikumisüritusel rekordiline osalejate arv ja kogutud sammude summa näitas selgelt kohalike liikumisharrastuse tõusu. Võistlusele registreerus 167 rõõmsat kõnnisõpra, kes võtsid eesmärgi sammuda kuu jooksul 200 000 sammu. Kõikide kõndijate kogusammude arv on muljetavaldav, tervelt 33 470 846 sammu. Erinevate kalkulaatorite (allikas www.kalkulaatorid.net) arvestuses teeb see kokku ligikaudu 24 768 km, mida on umbes täpselt sama palju, kui kõndida Sakust Lissaboni ja tagasi, ja nii kolm korda järjest. See on tõeline saavutus ja annab tunnistust sellest, kui palju tähtsustatakse tervislikku eluviisi. Osalejate mitmekesisus muutis tänavuse sammuvõistluse eriti eriliseks – esindatud olid nii noored kui ka eakad, näidates, et liikumisharrastus ühendab põlvkondi. Positiivne trend on märk, et üha enam inimesi mõistab liikumise olulisust oma tervise ja heaolu seisukohalt.

Saku vald ei seisa paigal ja on pidevas liikumises ning kevadine aeg on toonud kergliiklusteedele ja spordirajatistele värske hingamise. See on täis liikumisharrastajaid ja spordiklubide treeninggrupe, kes naudivad värsket õhku. Võin julgelt öelda, et kui samastan iga liikumisharrastajat kevadise tulbiga, siis avanevat pilti võib võrrelda Hollandi tulbipõldudega – neid on igal pool!

Saku Sammuvõistlus on suurepärase näide, kuidas kogukond saab üheskoos tervislikke eluviise propageerida ja toetada. Seda teeme ka meie Saku Valla Spordikeskuses koos vallaga – ehitame uusi ja hooldame olemasolevaid spordirajatisi, toome inimesed kokku, innustame aktiivselt liikuma. Sammuvõistlus jääb ootama järgmist aastat, et saaksime jälle üheskoos jalutada ja mitmekesisest loodust nautida.

Saku valla padeliväljakud on avatud

Saku Sõnumid

8. mail avati Saku raudteeäärses Spordipargis kaks padeliväljakut. Mängu tutvustasid noored padeliprofid eesotsas valitseva Eesti meistri Oskar Erik Hakoneniga.

Nüüdsest on väljakud avatud kõigile ja saab hakata usinasti trennima! Kuna

padelit mängitakse paarismänguna ning väljakut ümbritsevad seinad, mille põrke kasutamine on peale maapinnaga põrget samuti lubatud, siis on tegemist ühe sotsiaalsema ja kaasahaaravama reketisportialaga maailmas. Seega on padeli mängimiseks vaja nelja inimest, reketeid ja palli.

Padeli reeglitega saab lähemalt tutvuda www.padel.ee/mis-on-padel

Kogu info Saku Spordipargi väljakute hindade, kasutamise ja broneerimise kohta leiab Saku Valla Spordikeskuse veebilehelt <https://sakuvallasportikeskus.ee/padeliväljakud/>

Fotod: Annika Kubja

SAKU VALD LIIGUB
 #SAKULIIGUB SAMMUVÕISTLUSE
**LOOSIAUHINDADE
 VÕITJAD**

#SAKULIIGUB PUDEL
 CAROLYS KALLAS
 ANDRES MUST
 KADRI MERILA
 EVELIN RUUS

#SAKULIIGUB PUSA
 TOOMAS TAVA
 MERLIN ÖÖPIK

SAUNA-UJULA PÄÄSE PERELE
 KADI BULGARIN
 KRISTI KASK

VICHI FRESH VESI
 TRIIN TORNI
 KAIRI ZALETAJEV

Kevad Saku Korvpalliklubis

MÄRT RAAM | Saku Korvpalliklubi

26.–28. aprillil osalesid Saku Korvpalliklubi U16 ja U14 poisid turniiril Madonas Lätis. Toimus Madona Karikas, mis on Eesti-Läti-Leedu ühisliiga etapp. Mõlemat tiimi juhendas treener Märt Raam.

Saku KK U16 poiste võistkond teeb koostööd Korvpalliklubi Pärnuga. Mõlemast klubist oli U16 võistkonnas viis poissi. U14 poistele tuli samuti appi kaks Pärnu eakaaslast. Suur tänu treeneritele Mait Käbin ja Juri Larionov, kes andsid poisid võistlustele! Kõige tähtsam ongi koostöö, sest lõpuks ajame ühist Eesti korvpalliasja.

Esimesel päeval alistas Saku KK/ KK Pärnu U16 kaks vastast. Esmalt Riia Basketbola Klase II tulemusena 83:65. Päeva teises mängus olime paremad Utena DSC (Leedu) tiimist 88:76. Laupäevastes mängudes saime samuti võidud, aga midagi kergelt ei tulnud. Esmalt alistasime leedukate SC Moletai 73:60. Päeva viimases mängus tuli võit Madona üle 81:70. Viimases mängus alistati Riia Basketbola Klase I võistkond 83:62. Kokkuvõttes saavutasime ka EST-LAT-LTU ühisliiga esikoha. Võistkonda kuulusid Martin Kotkas, Robin-Mattias Indres, Andreas Pärn, Aleks-Aron Kose, Jesper Roman, Ron-Jakob Eensalu, Daniel Üdre, Marten Viilop, Sepo Kalmet ja Arthur Künnapuu.

U14 poistel läks väga kogemusterikkalt, sest Eestis argessiivset kaitset tavaliselt ei kohta. Reedeses esimeses mängus alistasime KK HITO/Toila/Jõhvi SK võistkonna tulemusena 59:42. Päeva teises mängus tuli vastu võtta kaotus lätlaste Rezekne BJSS meeskonnalt

Hetk Madona turniirilt.

Foto: Juri Udre

tulemusena 42:66. Laupäevases esimeses mängus saime tunda agressiivset kaitset ning Riia Basketbola Klase oli parem tulemusena 33:77. Päeva teises mängus saime kõva mängu leedukate KK Akmene vastu – õpetlik kaotus 43:60. Vastased tabasid kaheksa kolmepunkti viset! Saku KK U14 võistkonnal läks viimasel päeval hästi, sest alistati kohalik Madona 48:39. Kokkuvõttes väga tubli 4. koht.

See liiga andis poistele palju juurde. Välisvõistkonnad pakuvad alati erinevaid kaitseformatsioone, kus pead mängijana pidevalt mõtlema, mis on järgmine käik.

Suur tänu Danieli ja Sten Anderi vanematele, kes käisid kaasa elamas! Saku KK U15 ja U11 tiimid osalesid 4.-5. mail Hiiumaal turniiril Kärkla Kevad 2024. Seekord käidi hankimas kasulikke kogemusi poistega, kes pole veel eriti palju võistelnud ja kumbki tiim võitu ei saanud.

Edasi on plaan minna U16 poistega 17.–19. mail Valmierasse BBBL (Balti noorte korvpalliliiga) finaaltorniirile. Seal mängivad Top 8 tiimid. Lisaks osalevad meie võistkonnad (P U14, P U13 ja tüdrukud U14) 17.–19. mail suurel Nord Cup turniiril Tallinnas.

Kregleni tall võtab vastu uusi õpilasi ratsakooli!

Õedatud on algajad ja edasijõudnud, lapsed ja täiskasvanud.

Vaata lisa www.kregleni.ee ja registreeri ennast Sulle sobiva treeneri tundi.

Lisainfo: ratsu@kregleni.ee, tel: 53 411 797, sõnniku müük tel: 53 334 401

JÄRGMISED MÄNGUD

SAKU SPORTINGU ESINDUSMEESKOND

<p>18.05 16.00</p>	<p>Teine liiga Saku Sporting - FC Nõmme United U21</p>
<p>28.05 19.00</p>	<p>Väike karikas 1/32-finaal Saku Sporting - Tallinna FC Flora U19</p>
<p>01.06 16.00</p>	<p>Teine liiga Saku Sporting - Paide Linnameeskond III</p>

SAKU KUNSTMURUVÄLJAK

ALPICAIR TREENINGKESKUS (MURUVÄLJAK)

Kuhu minna

- ▶ 16.05 kell 18.30 Porter Racing Laste rattasarja I etapp, Saku Rabametsa Terviserajal.
- ▶ 17.05 kell 10 Silmade kontroll Saku Päevakeskuses. Ette registreerimine kell 9-16 telefonil 5323 2454.
- ▶ 18.05 kell 9 Saku Kevadlaad, Teaduse 1 õues, Saku.
- ▶ 19.05 kell 9 Väljasõit Järvamaale, Kirna mõisa tulbiaeda, Türi Lillelaadale ja Kärü Muuseumisse. Täpsem info ja registreerimine tel 514 5731.
- ▶ 21.05 kell 14 Saku Kevad 2024 kergetõustikuvõistlus lastele, Saku Valla Spordikeskuse staadionil.
- ▶ 24.05 kell 19 kontsert-õhtusöök Tõnis Mägi „Ajapendel“, Saku Pruulikoja pubis.
- ▶ 26.05 kell 10-14 Kevadkirbukas, Kiisa Vabaajakeskuse õues.
- ▶ 31.05 kell 19 Kiisa näitetrupi esietendus „Söögituba“ Kiisa Vabaajakeskuses.
- ▶ 31.05 kell 21 Kätlin&Bänd, Saku Pruulikoja pubis.
- ▶ 1.06 kell 11 Saku Valla Lastekaitsepäev Teaduse 1 õues, Saku.
- ▶ 2.06 kell 18 Saku Mandoliinide tasuta kontsert „Ettevaatust, tuline!“, Saku Valla Kultuurikeskuses.
- ▶ 6.06 kell 18 Kurtina Kooli Lõputrall, Kurtina Kooli välilaval.
- ▶ 7.06 kell 21 Jüri Homenja, Saku Pruulikoja pubis.
- ▶ 1.05-31.05 Saku Valla Keskkonnakuu, täpsem info www.sakuvallakalender.ee.

Üritused eakatele

- ▶ 25.05 kell 9 eakate vesivõimlemine Saku Valla Spordikeskuses.
- ▶ 27.05 kell 11 Saku Diabeetikute Seltsi korraldatud koolituspäev, kus võivad osaleda kõik huvilised. Mälutreening
- Anu Jonuksiga ja kohtumine dr Jüri Ennetiga. Teaduse 1, Saku suures saalis.
- ▶ 17.06 kell 11 Saku Diabeetikute Seltsi korraldatud ümarlaud jäätmete liigiti kogumise teemal, kus võivad osaleda kõik huvilised. Teemat selgitab arendus- ja keskkonnateenistuse juht Kerli Laur.

Regulaarselt toimuvad

- ▶ Tervisevõimlemine igal esmaspäeval ja kolmapäeval kell 18.15 Saku Gümnaasiumi algklasside maja võimlas. Kontakt Lemmi Oro, lemmi.oro@sakuvald.ee
- ▶ Eakate jõusaali treeningud igal teisipäeval kell 8.30 Saku Valla Spordikeskuses. Lisainfo 5661 0514.
- ▶ Kohviklubi igal teisipäeval ja neljapäeval kell 10 Saku Päevakeskuses.
- ▶ Lauluklubi igal teisipäeval kell 11 Saku Valla Kultuurikeskuse ruumis 111.
- ▶ Mehised lauamängud igal kolmapäeval kell 12.30 Saku Päevakeskuses.

MEIE VÄGI

ANNE-LY SUVI | kultuuri-, spordi- ja noorsootöö spetsialist

Harjumaa laulu- ja tantsupeost, mis toimub 9. juunil Keilas, võtab Saku vallast osa 441 pidulist. Nende seas on 146 lauljat ja 286 tantsijat, kelle hulgas on ka kaheksa beebit-väikelast. Kõikide rühmade eesotsas on kokku üheksa suurepärasest juhendajat.

Selle aasta peo nimeks on saanud MEIE VÄGI. 7. ja 8. juunil toimuvad eelproovid ning peopäev on pühapäev, 9. juuni. Tantsupidu algab kell 14 Keila Kooli staadionil. Kell 17 võtab uhke rongkäik Keila Kooli juurest suuna Keila uuenenud lauluväljakule, kus kell 18 algab laulupidu. Peo orienteeruv lõpp on kell 21.

Sel korral on Harjumaa laulu- ja tantsupidu varasematest pisut teistsugune, kuna esimest korda toimuvad peod eraldi sündmustena. Kandvaks jõuks on Harjumaa inimeste looming ja kodukandi pärimus. Võime olla uhked, et meie

maakonnast on pärit nii palju andekaid loojaid! Nii räägibki laulu- ja tantsupidu meile lähedastest ja rõõmsatest teemadest, loodusest ja inimeseks kasvamisest. Igaüks leiab repertuaarist oma väe, mis pärast pidu motiveerib ja tegutsemistahet edasi kannab.

Kohtumiseni Keilas!

9. JUUNIL 2024 KEILAS

HARJUMAA LAULU- JA TANTSUPIDU 2024

**MAI-JUUNI 2024
EELK SAKU TOOMASE KOGUDUSES**

N	16.05	kell 18	Osadusõhtu Rooma kirjaga
P	19.05	kell 11	Nelipüha jumalateenistus ja lastekirik
L	25.05	kell 16	Liperi ja Saku sõpruskoguduste avatud musikaalne õhtu
P	26.05	kell 11	Kolmainupüha jumalateenistus koos Segakoor Tuljakuga ja lastekirik/ juuniorid
N	30.05	kell 18	Osadusõhtu Rooma kirjaga
P	02.06	kell 11	Jumalateenistus (leeripüha) ja lastekirik
P	09.06	kell 11	Jumalateenistus
P	16.06	kell 11	Perejumalateenistus

Noortelaager 3.–5. juuli, vanusele 13+.

Info ja registreerimine rannoseppel@gmail.com/56617249

Saku lastelaager 16.–18. august, 7–12-aastastele.

Info ja registreerimine ave.molster@eelk.ee/59197902

ÜLISTUSVÕIMLEMINE esmaspäeviti kell 18. Sissepääs küljeuksest.

LEERIKOOL on alanud. Info ja reg saku@eelk.ee / tel 5919 7802.

VASTUVÕTT koguduse kantseleis ja avatud kirik: T 10–12 ja N 16–18.

RISTIMISTE, MATUSTE, LAULATUSTE ja muude kiriklike talituste kohta võtke palun ühendust!

Koguduse õpetaja Magne Mõlster, tel 5919 7802 / magne.molster@eelk.ee.

Koguduse abiõpetaja Ariel Siivari, tel 551 5716 / ariel.suvari@eelk.ee

Saku Toomase kirik, Küütsu 2, Saku alevik / saku.eelk.ee

MÄLESTAME LAHKUNUID

ERVIN PÜÜ
MATI KANA
TOIVO PIHLAK
HERTA-LEONORE VOOLAID

ASTA MILSAAR
VALENTINA SLOOG
LEEGI PLOOMIPUU
LIDIA HOKKONEN

Südamlik kaastunne
Tiinale kalli
ISA
kaotuse puhul.
Saku Valla Kultuurikeskus

Südamlik kaastunne
Maret Kevvaile armsa
VENNA
surma puhul.
Päikesekillu pere

Mälestame kauaaegset
armastatud Saku kooli
õppealajuhatajat
**HERTA-LEONORE
VOOLAIDI**
Südamlik kaastunne
lastele peredega.
Saku Gümnaasiumi endised
õpetajad

Mälestame head sõpra
TOIVO PIHLAKUT
ning avaldame sügavat
kaastunnet kallile Maile
ja lastele.
Leinab perekond Talpsepp

Kallis Mai, avaldame sügavat
kaastunnet Sulle ja Sinu perele
kalli
**ABIKAASA, ISA
ja VANAISA**
lahkumise puhul.
Päikesekillu Ülased

Armas Miia,
siiras kaastunne Sulle
ISA
kaotuse puhul.
Töökaaslased Saku
Gümnaasiumist

Südamlik kaastunne klassivend
Jürile armsa ema
**HERTA-LEONORE
VOOLAIDI**
kaotuse puhul.
Klassikaaslased Saku Keskkooli
V lennust ja klassijuhataja

*Lein ei mahu sõnadesse
alati jääb südamesse...*

TOIVO PIHLAK

Südamlik kaastunne Maile,
lastele ja lastelastele.
Mälestavad Tiigi 4 elanikud

Meie siiras kaastunne
Tiina Kruusimäele kalli
VANAEMA
kaotuse puhul.
Segakoor Tuljak

Mälestame seltsi kauaaegset
liiget
MAI VELTI
Meie kaastunne lähedastele.
Saku Diabeetikute Selts

Südamlik kaastunne Jürile,
Katriniile, Priidule ja Triinule
armsa ema ja vanaema
**HERTA-LEONORE
VOOLAIDI**
lahkumise puhul.
Tiit ja Asta

Armas Mai, südamlik
kaastunne kalli abikaasa
TOIVO PIHLAKU
surma puhul.
Päikesekillu pere

*Koos käidud tee ei rohtu,
koos oldud aeg ei unune...*
Siiras kaastunne poeg Peebule
kalli ema
LEEGI PLOOMIPUU

Lahkunud on kauaaegne
meie küla elanik
MATI KANA
Siiras kaastunne
kõigile omastele.
Piiri ja Kõrve tänava rahvas

Mälestame ja avaldame sügavat
kaastunnet lähedastele
Saku Gümnaasiumi kauaaegse
õppealajuhataja ja õpetaja
**HERTA-LEONORE
VOOLAIDI**
surma puhul.
Saku Gümnaasiumi pere.

Avaldame sügavat kaastunnet
kallile Maile lastega
ABIKAASA
surma puhul.
Endised ülased

kaotuse puhul.
Mälestavad kolleegid Vahur,
Luule, Milvi, Roland, Maimu
ja Aili

Sügav kaastunne
Vaike-Laine Kaljuveele perega
kalli
MATI KANA
kaotuse puhul.
KIKUTARO PÜ

Südamlik kaastunne Katrinile
kalli ema
**HERTA-LEONORE
VOOLAIDI**
lahkumise puhul.
Saku Gümnaasiumi II lend

Südamlik kaastunne
Maile perega kalli abikaasa,
isa ja vanaisa
TOIVO
kaotuse puhul.
Heidi ja Riina

Avaldame sügavat kaastunnet
Peebule ema
LEEGI PLOOMIPUU
surma puhul.
Sigala sõpruskond

*Üks tee on lõpuni käidud,
üks süda on vaikinud.*
Südamlik kaastunne teile
Vaike-Laine, Anneli, Aivo kalli
MATI KANA
kaotuse puhul.
Marianne ja Kairi

Südikat klassijuhatajat ja ajaloo
õpetajat
**HERTA-LEONORE
VOOLAIDI**
mälestavad Saku Gümnaasiumi
IV lennu lõpetajad.
ügav kaastunne perele ja
lähedastele

SAKU LIGUB VALD

sparta

21. MAI 2024 KL 14.00

SAKU KEVAD

KERGEJÕUSTIKU VÕISTLUS

Saku Spordikeskuse staadion
Tallinna mnt. 10, Saku 75501

OMAVAHEL VÕISTLEVAD
2013, 2014, 2015 JA 2016 A SÜNDINUD TÜDRUKUD JA POISID

VÕISTLUSALAD
60 M JOOKS, 300 M JOOKS, KAUGUSHÜPE, PALLIVISE

JUUNI

NOORTEKESKUSES

Saku: Kiisa:

1.06 Lastekaitsepäev

04.06 Jenga võistlus		03.06 Beat Saber'i turniir	
05.06 Bingo päev		05.06 Õuemängu meisterdamine	
06.06 Pannkoogipäev		07.06 Teeme küpsisemagustoitu marjadega	
12.06 Jäätispäev		10.06 Lauamängupäev	

13.06 Väljasõit Vembu-Tembumaale – EELREGISTREERIMISEGA – keskused kinni

14.06 NOORTEKESKUSED SULETUD

JUUNIKUUS keskused avatud kl 12-18

Alates 17. juunist noortekeskused SULETUD!
Kohtume laagrites, malevates või uue kooliaasta alguses!

www.sakuvallanoortekeskus.ee

[saku_valla_noortekeskus](#)

Saku valla Noortekeskus

Saku valla Noortekeskus - Kiisa Noortekeskus

LASTEKAITSEPÄEV

SAKUS, TEADUSE 1 ÕUEL

1. JUUNIL KL 11-17

NÄOMAALINGUD

BATUUDID

MUSTKUNSTNIK KL 13.00

SPORTMÄNGUD

FOODTRUCKID

HIIGELMULLID

SAKU LIGUB VALD

Saku Valla Noortekeskuse logo

SAKU VALLA SPORDIKESKUSE logo

LISAKS: ÜLLATUSESINEJAD, RAAMATUKOGU JA NOORTEKESKUSE TELGID, PÄASTE JA POLITSEI

SAKU LIGUB VALD

SKÄNNI QR KOOD JA PANE END KIRJA

5. JUUNI 2024 KELL 19.30

SAKU UUES SPORDIKESKUSES

TALLINNA MNT. 10, SAKU

SAKU KEVADINE

SULKAÕHTU

VOIB

SAKU VALLA SPORDIKESKUSE logo

Kõik vallas toimuv ühest kohast sakuvallakalender.ee

P 26. 05
kell 10 - 14
Kiisa
Vabaajakeskuse
õu

KEUAD KIRBUKAS

NB! vihmaga jääb ära

sakuvallakalender.ee

TEATER 31.mai 19.00
Kiisa
Vabajakeskus
Kurtna tee 8

Esietendus

TASUTA

Kiisa näitetrupp mängib
SÖÖGITUBA
A.R. Gurney

Lavastaja **Katrin Nielsen**
Mängivad **Kristi Hunt, Keio Lipetski, Rita Bergman, Risto Kõresoo, Kõllu Künnap, Karolin Rohula, Merlin Rohula**

sakuvallakalender.ee

SAKU VALLA
jaanituli

R 21.06
18:00
Rehe Küüni õu,
Üksnurme

**NEDSAJA KÜLABÄND
KARAVAN**

tasuta

Viljandi Laste- ja Noorteteater REKY etendus:
"Siis kui leib magusaks muutub"

Õhtujuht
VARMO VARES

Saku Priitahklikud Pritsimehed
kutsuvad oma ridadesse
uusi vabatahtlikke!

facebook.com/sakupriitahklikud

**SAKU
LASTELAAGER**
16-18 august 2024

7-12 aastastele: pallimängud, maastikumängud, meisterdamine, üllatuskütlaline, lõkkeõhtu, jutuag

Laagrikeskuses Talu
Mihkli Tee 6, Rahula küla, Saku vald

Registreeri:
Hiljemalt 1. august
Tel: 5919 7902
ave.molster@eelk.ee
Osalustasu 26 EUR

Korraldab:
EELK Saku
Toomase
kogudus

Toetab:
SAKU VALD
Läbi rohelise akna

Kuulutused

- ▶ Ostan kokku autosid. Sobivad igas seisukorras. Autode arvelt kustutamine. Järgi tulemine puksiiriga. Telefon 5345 1955, e-mail autosober@gmail.com. Kuulutus ei aegu.
- ▶ Müüa lõhutud kuivad ja toored küttepuud kohealoomisega. Lepp, sanglepp, kask, saar. Kuivad küttepuud 50l võrkkotis 30 cm. Kütteklotsid 40l võrkkotis. Info ja tellimine kodulehelt www.pakhalupuu.ee või tel 509 9598. E-mail pakhalupuu@gmail.com.
- ▶ Eesti talukartuli ja köögivilja kojuvedu. Gala, Laura kartul, porgand, sibul. Telefon 5834 6809.
- ▶ Kogenud puuhooldajad teostavad ohtlike puude raiet ja puude hooldusloikust. Teostame puude tervisliku seisundi hindamist. SOODSAD HINNAD. Tel 522 0321, www.arbormen.ee.
- ▶ Väljaõppinud puulangetajad loikavad parima hinnaga ohtlikke puid, teeme puude hooldusloikust. Puude üldseisundi hindamine ja konsultatsioon on tasuta. Tel 513 3458, info@ohtlikpuu.ee, www.ohtlikpuu.ee.
- ▶ Eterniit, profiilplekk, bituumin-sindel katusetööd. Puitfassaadide ehitus ja viimistlustööd. Terrasside ehitus ja viimistlustööd. Kontakt mehitus@gmail.com või 5352 9476.
- ▶ Müüa toored ja kuivad küttepuud – lepp, sanglepp, kask. Metsakuiv okaspuu. Kogus alates 7 rm, transport hinna sees. Lisainfo ja tellimine tel 5551 8498.
- ▶ Pakkuda rendipind Tehnika 7, Saku. 110 m² – hea pind lao- hooneks/tootmiseks. Elekter, tööstusvool, küttesüsteem õhk-õhk. Info: OÜ Samat Kinnisvara, info@samatkv.ee, 552 1306.
- ▶ Pottsepatööd. Uute küttekehade ehitus ja vanade remont. 16-aastane töökogemus ja kutsetunnistus. Vaatama tulek viisiiditasuga. Tel 5690 3327.
- ▶ HUCON ehitus – kvaliteetne ja taskukohane ehitusteenus Harjumaal! Võtmed kätte lahendus planeerimisest alates. Vaata kodulehte www.hucon.ee või helista 5303 3543.
- ▶ Elekritööd eramajadele mikk@majameister.ee.
- ▶ Hekkide pügamine soodsalt ja hoolsalt, vajadusel okste äravedu. Tel 5302 8158.
- ▶ LEHMA KÕDUSÕNNIK 30 l/kott. KUIV KÜTTEPUU võrkkotis 30; 40; 50 cm. Tammaru Farm 5238852. www.tg.ee
- ▶ Müüa soodsa hinnaga puitbrikett kandiline RUF, premium pellet 6 ja 8mm, kuivad kaminapuud ja kütteklotsid, transpordi võimalus, tel 517 0257.
- ▶ Viin tasuta ära teie vanametalli, mis on kodus teile jalgu jäänud. El mootorid, el pliivid, vanad akud, el kaablid ja kõik muu, mis on metallist. Ka väikesed kogused. Huvi korral helista 5621 1762.
- ▶ Anda rendile laoplatz/parkla 1400m² Parma tee 9, Saku alevikus. Pinnas on kõva, kaetud freesasfaldiga, avalik juurdepääs piiratud. Hind kokkuleppel. Info tel 5018 410, 501 6984.
- ▶ Vajad abikätt aia-, ehitus-, elektri-, sanitaar- või puutöödel. Tasu kokkuleppel, Ants Närep 5665 8042, ants.narep@gmail.com.
- ▶ Anda pikemaks ajaks üürile kanali ja elektriga garaaž, 20m², Staadioni 9, Saku, 85 eur/kuu, elekter hinnas. Naaberboksiga sein pole, aga naaber hoiab väheseid asju ja kasutab harva. Huvi korral võimalik müük. Jelena, 5668 3539.
- ▶ Katuste kõrgsurvepesu ja värvimine (plekk, kivi, eterniit). Tänavakivide puhastus. 5624 1509, Andres.

Kajamaa Kool ootab Sind oma kasvavasse meeskonda!

Kui Sul on valmisolek toetada hariduslike erivajadustega õpilaste arengut, oled paindlik, enastjuhtiv, hea kohaneja ja positiivse ellusuhtumisega ning valmis koos meeskonnaga õppima ja arenema, siis loed just õiget töökuulutust.

Ootame oma kooliperre abi/asendusõpetajat (0,5 ametikohta) ja matemaatika, keemia ning füüsika õpetajat.

Juhul kui Sinu haridustee õpetajaks on veel pooleli, siis ole ikka julge kandideerima!

Kõik on läbirääkimiste ja kokkulepete küsimus.

Kui tunned, et meie oleme just Sinu jaoks õige kool, siis pane kohe oma sooviavaldus, elulookirjeldus koos haridust tõendavate dokumentide koopiatega meie poole teele kajamaa.kool@sakuvald.ee

Konkurss kestab sobiva kandidaad leidmiseni. Tööle asumine 21.august 2024.

www.kajamaakool.ee

SAKU VALD
Läbi rohelise akna

Saku Vallavalitsus võtab tööle

EHITUS- JA PLANEERIMISTEENISTUSE JUHI

Sinu ülesanneteks on

- valla ehitus-, maakorraldus-, ja planeerimisalase tegevuse juhtimine
- planeeringute läbiviimise korraldamine
- projektkomisjoni töö juhtimine ning osalemine vallavalitsuse istungitel
- olla toetav liider ja inspireerija professionaalsele meeskonnale

Sinult ootame

- erialast kõrgharidust ja juhtimiskogemust
- head eneseväljendus-, koostöö- ja suhtlemisoskust
- head analüüsivõimet, kohusetundlikkust ning oskuslikku aja- ja tööprotsesside planeerimist
- väga head suulist ja kirjalikku eneseväljendusoskust (eesti keele oskus C1 tasemel)

Kasuks tuleb

- varasem töökogemus avalikus sektoris või kohalikus omavalitsuses
- võõrkeelte oskus suhtlustasandil (vene keel, inglise keel)

Pakume Sulle

- vastutusrikast, huvitavat ja mitmekesist tööd
- toetavat ja sõbralikku meeskonda
- erialaseid koolitus- ja arenguvõimalusi
- põhipuhkust 35 kalendripäeva, tasustatud energiapäevi, haigushüvitist ja tervise edendamise kulude hüvitamist
- meeleolukaid ettevõtmisi ja ühisüritusi

Kandideerimiseks saada palun oma CV hiljemalt **22.05.2024** läbi CV-Keskuse, CV.ee või saku@sakuvald.ee

Töö sisu kohta annab lisainfot arhitekt Leho Vilu, tel 671 2420 või leho.vilu@sakuvald.ee
Tööle asumine esimesel võimalusel

Lähiajal on algamas Rail Baltica Kangru liiklussõlme ehitustööd

Lähiajal algab Kangru küla lähisel uue Kangru liiklussõlme ehitus, mille käigus lahendatakse Viljandi maantee, Kurna-Tuhala riigitee ja Rail Baltica raudtee omavahelised lõikumised. Tänu mitmetasandilisele liiklussõlmele kasvab ka antud piirkonnas liiklusohutuse tase.

Kangru liiklussõlme projektis ehitatakse kokku neli viadukti ja üks kergliiklustunnel. Kolm viadukti nendest ületavad Rail Baltica raudteetrassi ning üks ületab tulevast neljarajalist Viljandi maanteed. Üks Rail Baltica trassi ületavatest viaduktidest on mõeldud kergliiklejatele. Kergliiklustunnel rajatakse Viljandi maantee alla, tagamaks kergliiklejatele ohutud liiklemisvõimalused. Praegune Viljandi maantee ja Kurna-Tuhala ristumine muudetakse mitmetasandiliseks, mis tagab suurema liiklusohutuse. Lisaks ehitatakse Viljandi maantee 2,5 km ulatuses neljarajaliseks, mis jääb praegusest asukohast 300–400 meetrit lääne poole.

Tänavu minimaalselt liiklushäiringuid

Hetkel on lõppemas projekterimistööd ning ehitustöödega alustatakse kevadel. Sel aastal toimuvad tööd peamiselt praeguse Viljandi maantee ja Raku järve vahel, maanteeliiklusest eemal. Seetõttu ei kaasne liiklejatele töödega seondult liigseid häiringuid. Detailsemalt on piirkonnad,

kus 2024. ja 2025. aastal tööd toimuvad, markeeritud juuresoleval illustratsioonis.

Kavakohaselt suunatakse liiklus uuele lõigule järgmise aasta kevadel, kui on valminud uus Viljandi maantee ja Raku vaheline teelõik. Suuremaid liikluse ümberkorraldusi ongi oodata 2025. aastal, kui hakatakse ehitama objekti peale ja mahaõite Raudalu, Luige ja Kiili suunal. Pikemaajaliste ehitustööde tarbeks rajatakse siis liiklejatele teelaiendused, et liiklus saaks toimida 1+1 sõiduradadel. Lühiajaliste tööde korral kasutatakse liiklusreguleerijate abi.

Olulisematest liikluskorralduste muudatustest antakse kohalikele elanikele ja piirkonda läbivatele liiklejatele aegsasti teada ning ümberkorraldustest antakse teada

läbi Tark Tee portaali, kohalike meediakanalite ning vastavate liikluskorraldusmärkide abil. Ehitusala jääb kogu ehitusperioodiks liiklusele avatuks.

Ratta- ja jalgteed ning loomade läbipääsud

Ehitustööde käigus rajatakse kokku neli jalgratta- ja jalgteed:

- 707 meetri pikkune Kasteheina jalgratta- ja jalgteed, mis ühendab Kangru alevikku Raku järve äärsel puhkealaga.

- 1,46 kilomeetri pikkune Kangru-Raudalu jalgratta- ja jalgteed, mis algab Põdra teelt ning viib Raudalu alevikus oleva kergliiklusteeni.

- 450 meetri pikkune Kangru teed Kurna-Tuhala teega ühendav jalgratta- ja jalgteed.

- 151 meetri pikkune Põdra jalgratta- ja jalgteed, mis ühendab olemasolevat Põdra kergliiklusteed Kangru alevikuga.

Lisaks rajatakse viaduktide alla ka kolm loomapääsu, paralleelselt mõlemale poolele tulevase raudteetrassiga.

Kangru liiklussõlme ehitusleping sõlmiti Transpordiameti, OÜ Rail Baltic Estonia ja AS GRK Eesti vahel möödunud aasta 29. septembril, lepingu maksumus on 21,2 miljonit eurot, millele lisandub käibemaks. Kangru liiklussõlme ehitamist rahastatakse 100% ulatuses Euroopa Taaste- ja vastupidavusrahastust (RRF).

Rain Mäekivi

Projektijuht / GRK Eesti AS

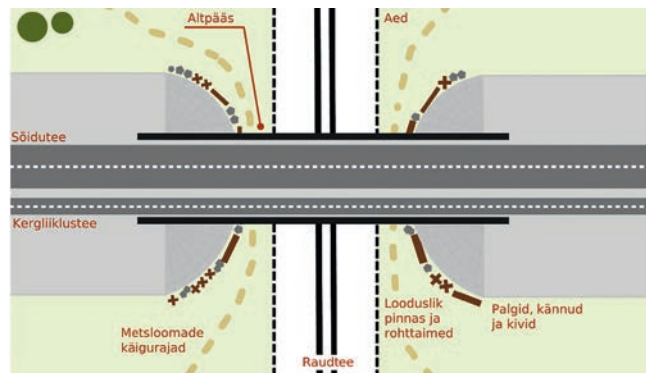
Mahukaim eraldiseisev Rail Baltica kohtobjekt Eestis

Oleme Rail Baltica ehitamist alustanud Eestis erinevate ristumiste rajamisega, kokku on 2024. aasta seisuga valminud 12 erinevat viadukti ja ökodukti. Kabtlemata võib öelda, et Kangru liiklussõlm on eraldiseisva objektina neist mahukaim. Saame selle olulise taristuobjekti ehitamisega 2026. aasta esimeseks pooleks lahendada ka Viljandi maantee ristumise Rail Baltica raudteega.

Vähem oluline pole ka see, et liiklussõlme lahendus sündis tihedas koostöös kohaliku kogukonnaga – riigimaantee liiklusvoog ehk transiit viiakse Kangru asumist eemale, samuti mahukate arendustega kaasnev liiklus Kiili-Tuhala suunal. See vähendab müra ja suurendab liiklusohutust.

Anvar Salomets

Rail Baltic Estonia juhatuse esimees

LAAGRI KÜTTELADU

PUITBRIKETT
JA
PELLET

TERMOHAAB
(KAUPÕLEV)
1040KG/ALUS

PELLET 6/8MM
975KG/ALUS

KASK;
KUUSK+MÄND;
SAAR (TUME)
960KG/ALUS

INFO JA TELLIMINE
504 0304
INFO@KYTAME.COM

WWW.KYTAME.COM

• Korstnapühkimine
• Pottsepatööd
• Ekspert hinnangud
• Kasutusload

...
info@korstnaluud.ee
tel 5648 5903

KÜTTEPUUD

Müüa toored-kuivad
küttepuud

- segalehtpuu, sanglepp
- võrgus 40 l kuiv lepp/kask
- võrgus halujäägid (5-25 cm)

Tel 504 2707

USALDA KOGEMUST

Juba kaheksa aastat parimat
kohalikku kinnisvarateenust

MEELIS PALDRE

Kutseline maakler

5688 2282
meelis.paldre@uusmaa.ee

UUSMAA | Maakri

MÜÜA

- söelutud muld
- liiv
- killustik

koos kohaleveoga

kalsep@kalsep.ee
5346 0382

TELLI PLAATIMISTÖÖ

KONTAKT
Tilingwel OÜ
5154147
tilingwel@gmail.com

1Partner 20 AASTAT

Müüte kinnisvara?
Meie aitame.

1PARTNER.EE

Katrin Ots
518 2318

Alar Voogla
5345 9884

TORUMAAILM

WWW.TORUMAAILM.EE

- ✓ Vee- ja kanalisatsioonitorustike ehitus
- ✓ Drenaažitorustike ehitus
- ✓ Töö kvaliteet garanteeritud!

www.torumaailm.ee
info@torumaailm.ee
Tel +372 53 047 797

SakuEhitus

- Eramu, korteri ning äripindade ehitustööd
- Tänavajäätise ja äärekivide paigaldus
- Haljastustööd
- Piirdeaedade ehitus
- Teede- ja platside ehitus

Kontakt: 58 439 879, info@sakuehitus.ee, www.sakuehitus.ee

EKNK Saku Koguduse Jumalateenistused
toimuvad igal pühapäeval

Samal ajal toimub
lastele pühapäevakool.

Kell 11.00, Nurme 3a

Tere tulemast!
www.eknksaku.ee

AEG KOHTUDA
SAKU NELIPÜHI KIRIK

EESTI KRISTLIK
NELIPÜHI KIRIK

AIATEHNIKA KEVADHOOLDUS!

TEHNIKA MÜÜK, HOOLDUS, VARUOSAD JA RENT
VÕTAME SINU TÖÖRIISTAD KEVADHOOLDUSESSE!

AIATÄHT ESINDUSED LUIGEL, PEETRIS JA SAKUS

- Lai valik tehnikat **ERAIKULE** või **PROFILE**.
- Püsikliendile erinevad **SOODUSPAKKUMISED!**
- Hea teenindus **KODU LÄHEDAL!**

AIATÄHT SAKU: Tehnika 7 (Saku keskel E-Tehnoautoülevaatuspunkti kõrval)
AIATÄHT TALLINN: Tulevikutee 10, Peetri (Tallinna piiril, Tartu mnt. ääres)
AIATÄHT LUIGE: Viljandi mnt. 168, Kiili (Luige keskuses)
TALLINN Tel: 5558 5709 SAKU Tel: 5324 4296 LUIGE Tel: 5556 7483

www.aiataht.ee

www.facebook.com/aiataht

Rikets aiand

Riketsi aiandist leiate endale kvaliteetsed suvelilled, amplitid, püsililled, viljapuud, köögiviljataimed, mullad, väetised ja palju muud aiatöödeks vajalikku.

Maikuu avatakse aiandi müügitelk, kust leate kõik vajalikku, et luua aiast või terrassist oma enda väikene paradiis. Jälgige avamisaegu meie kodulehel!

Meie juures saab veel autolt tolmugi maha! Rikets aiandi juures on avatud iseteeninduslik autopoesula.

Rohkem infot www.rikets.ee/riketsi-aiand.
Pagavere talu, Vana-Aespa, Kohila vald
Tel: +372 56 955 011

Tule rahvusvahelisse suvelaagrisse!

AEG: 05.-11.08.2024

KUS: SA EELK Laagrikeskus Talu

Kui sa soovid leida uusi tutvusi, õppida teisi kultuure tundma, osaleda Piibli uurimise töötubades, matkata ja suvest rõõmu tunda, siis registreeri ennast laagrisse.

Osalustasu: Täiskasvanu 200 €, lapsed alates 3.eluaastast 100 €.

Võimalik ka ühepäevane osavõtt. Sellisel juhul tasu suurus osaleja soovil annetuseks.

Registreerimine: kuni 31.05.2024

Registreerimine ja lisainfo:
daisygutsche@gmail.com

Korraldaja: Saksamaa Evangeelne Vennastekogudus

TaimAUT

suvi 2024

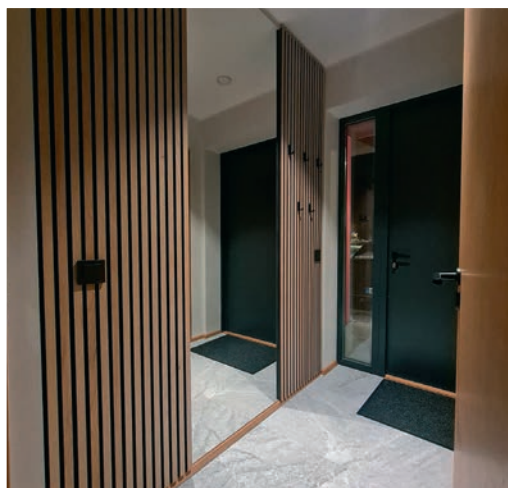
7-16 aastastele tüdrukutele ja poistele

LASTELAAGRID

VAREMURRUS JA PÄRLSELJAL

TOITLUSTUS:
3 KORDA PÄEVAS JA ÖHTUOODE
Hinnad alates: 197 €

www.taimaut.ee
info@taimaut.ee
+372 520 4057

ERITELLIMUSEL
POLSTERDATUD
SEINAPANEELID JA VOODID

RIBIPANEELID NING
RIBIDEST RUUMIJAGAJAD

AURUKAMINAD

AKUSTILISED NING
DEKORATIIVSED
SEINAPANEELID

Pakume oma toodetele
möödistus- ning paigaldusteenust.
Tule tutvu näidistega meie
showroomis eelneval kokkuleppel
aadressil Juuliku tee 3, Juuliku

info@walldesign.ee
www.walldesign.ee

Värvimine
Pahteldamine
Krohvimine

Plaatimine
Hüdroisolatsioon

Torutööd
Elektritööd
Sanitehnika
paigaldus

Parketi paigaldus
Üldehitustööd

vannitoaremont.eu
tel 5620 8888
info@meisterviimistlus.ee

MEISTERVIIMISTLUS^{ee}

elektr^{ee}

Pistikupesad
Lülitid
Valgustus
Kodumasinat
ühendamine
Elektrikilbid
Elektriauto
laadijad
Kütteskaablid
Soojuspumpade
ühendamine

Kaamerad
Internetipistikud
Signalisatsioon

**KORTERITE ja VANNITUBADE
remont ja viimistlus**

100% täislahendus!

NÕRKVOOLU ja ELEKTRITÖÖD

elektr.ee

tel 5620 8888
info@meisterviimistlus.ee

Sünnid

VILLIAM HUNT
 ARTUR AGALAROVI
 JOHANNES KANNISTE
 MIKK SEPPAM
 GEORG AADUSSOO

LILI PREEM
 MARTHA MAI KOOST
 VANESSA AARMA
 JOHANNA HEINASTE
 MIA TÄHNAS

SUUR DEMOPÄEV

22.-23. MAI kell 10-16
 SAKUS, Üksnurme tee 16b

T 11.06 kl 18.00 TASUTA! Saku Valla Kultuurikeskus, Teaduse 1

Suvealguse kontsert

TANTS EI PEATU

ESINEVAD

- Rahvamuusikaansambel PIRITA
- Saku Lustipõnni laste tantsurühm ja beebide võimlemisrühm
- Jutuvestja Margit Kanter

Raha läheb tantsurühmale rahvariiete ostu toetuseks.

Näha saab tantse showtantsust rahvatantsuni, kuulda rahvamuusikat ja jutuvestja põnevaid pajatusi.

Korraldaja: selsing Saku Lustipõnn, FB: Lastetunnid Sakus

Palju õnne!

LIDIJA SHVETSOVA 95
 EVI VEEVO 93
 TAMARA BOROVIKOVA 93
 RUUTA KUUSKSALU 92
 LEONORA PAUK 92
 EMILIJA PETRUTIENE 90
 TATJANA MERIMAA 89
 KLAVDIA UMOVA 88
 AINI PETRAUTS 88
 OLEV TAMMIS 88
 ENNO-ANTS NUUS 88
 MAI SIRENDI 87
 MAIMU PETTAIORG 87
 ÜLO BERLOKKO 87
 MATTI LEPIKSO 87
 LIDIA SMETANINA 86
 FRIIDA PRISK 86

KLAVDIA KIVIMAA 86
 HELJU ANDRESSON 86
 REIN KELTS 86
 VENERA JAMŠTŠIKOVA 85
 VILMA SALO 85
 VAIKE KALL 80
 OLAF REBAS 80
 EVA RIVIS 75
 LUDMILLA BUDKO 75
 INGE LASN 75
 HELLE TUVIK 75
 EVE RIKAS 75
 MAIMU ROSENBERG 75
 HARRY GRÜNBERG 75
 HELDUR VAHTRE 75
 VLADIMIR LAGUTKIN 75

SÕIDUAUTOD - PAKIAUTOD

SAKU AUTOKESKUS

Valmistu suveks aegsasti!

Ostes suurehvid meilt,
 paigaldus TASUTA.

Pakkumine kehtib
 TÄHTAJATULT

tel: 686 5258
 mob: 501 2075
 info@sakuautokeskus.ee
 Üksnurme tee 8, 75501 Saku vald

-Hooldus
 -Remont
 -Varuosad
 -Rehvitööd
 -Sillastend
 -Diagnostika
 -Kliimaseadmete täitmine

SAKU PRUULIKOJA PUBI
 ON TAAS
 ROOMUSTAMAS INIMESI!

LAHTIOLEKUAJAD:

E-N 11:00 - 21:00
 R 11:00 - 02:00
 L 12:00 - 00:00
 P 12:00 - 18:00

Ootame Teid kulla!

TALLINNA MNT 2, SAKU

Ajaleht

aastast 1994
 Ilmub kord kuus
 Järgmine leht ilmub 13.06

Väljaandja:

Saku Vallavalitsus
 Toimetaja:
 Merilin Piirsalu

Aadress:

Juubelitammede tee 15, Saku
 Telefon:
 671 2425 • 5346 4224

Reklaam, kuulutused, kaastööd:

tel 671 2425, e-post ss@sakuvald.ee
 Levik:
 tasuta Saku valla igasse postkasti

Tellimine mujale toimetusest

tel 671 2425
 e-post ss@sakuvald.ee
 Trükk: AS Pajo